

### PREZIDENTAS PASKELBĖ APSISAU- GOJIMO NUO UGNIES SAVAITĘ

#### Kviečia Kovoti su Gaisrų Pavojumi

Washington. — Prezidentas Truman paskyrė savaitę tarp spalio 5—12 dd. specialiam vajui prieš gaisrų pavojų. Atsišaukime į tautą, prezidentas sako: "Aš rimtai kviečiu kiekvieną pilietį galutinai pašalinti visas priežastis, galinčias sukelti gaisrų jo namuose, ar verslo įstaigoje".

Nors gaisrininkų brigados ir joms tolygios organizacijos sėkmingai kovoja su gaisrais, bet jų pastangos žymiai palengvėtų, jei visuomenė daugiau domėsio kreiptų į gaisrų priežastis, laikytųsi didesnio atsargumo ir apsisaugojimo. Valdžia ir savivaldybės negali sudaryti lavintų ekspertų armiją, kuri surastų ir sunaikintų visas gaisrų priežastis kiekvienuose namuose, ar kiekvienoje įstaigoje, jei visuomenė pati tuo reikalu nesirūpins. Vyriausybė gali tik pasakyti mums kaip apsisaugoti nuo ugnies, o to saugumo vykdymas priklauso mums patiems.

Su gyventojų ir pastatų daugėjimu, didėja ir pavojus nuo ugnies. Tik per pirmuosius šių metų šešis mėnesius šioje šalyje gaisrai padarė \$369,276,000 nuostolių, neįskaitant sprogimų sumaikinto miesto Texas City. Pasibaigė proporeicija padaugėjo ir gyvybių aukos. O daugelyje namų būtų visiškai išvengta gaisrų su baisiais nuostoliais, jei būtų buvę pašvesta apsisaugojimui tik menka laiko ir išlaidų dalėlė.

### Pasunkėjo Gyvenimas Anglijoje

London. — Nauji vyriausybės patvarkymai vėl atgaivino buvusią karo laikais gyvenimo sunkenybes. Nuo spalio 1 d. prasidės mėsos normavimas, davinii sumažinimas valgyklose, bergždžių pasivėžinimų automobiliais draudimas, atostoginių išlaidų sustabdymas ir kt.

Šiais suvaržymais manoma sutaupti apie \$912 milijonų per metus.

Sunkiausias suvaržymas — tai dar didesnis normos sumažinimas mėsei. Iki šiol apšaldyti mėšiai anglui buvo leidžiama suvalgyti mėšos už 24 centus per savaitę. Dabar toji norma nustatyta tik 20 savaitėi.

### Du Bilijonai Moksliekiams Tyrimams

Washington. — Moksliekių Tyrimų Taryba pasiūlė prezidentui Trumanui skirti iš valstybės pajamų moksliekiams tyrimams bent 1%, kas sudarytų virš dviejų bilijonų dolerių metams, vadinasi — dušyk daugiau, negu buvo išleidiama iki šiol.

Kadangi dabar yra žymus mokslininkų trūkumas, tai moksliekių veikla numatoma uoju mastu galės prasidėti tik už kokių metų, ar kiek vėliau, o galutinai išbujos tik apie 1957 m., kuomet ši šalis pasieks pasaulio aukščiausių vietą moksliekių tyrinėjimų ir jų vykdymų srityje.

### Pagalba Vokietijos Vaikučiams

Washington. — Amerikos Raudonasis Kryžius pradės dalinti Vokietijos vaikučiams ir globojimo įstaigoms visus iki šiol sandėliuose laikytus karo reikalams rūbus, megstinius ir avalynę. Dalinant visų pirma bus atsižvelgiama į tuos, kuriems pagalba daugiausiai reikalinga.

### Į Angliją Perkelta 16,000 Tremtinių

London. — Ministeris Mayhew Atstovų Rumuose pranešė, kad anglų zonoje Vokietijoje yra 246,000 DP. Jų tarpe 113,000 lenkų, 40,500 latvių, 20,200 lietuvių, 10,800 estų, 14,900 jugoslavų, 3,000 rumunų, 2,900 vengrų ir 40,000 neapartiamų.

Taip vadinamos "Westward Ho" akcijos pasekoje į D. Britaniją jau atvažiuo 16,000 tremtinių. Nedidelis skaičius tremtinių iš anglų zonos išemigrovo į Kanadą. Sutartys, sudarytos su atvažiuojančiais į D. Britaniją, nenurodo darbo srities, į kurią imigrantas yra nukreipiamas. Kandidatų antpludis yra pakankamas. Ne trūkumas tremtinių stovyklose bus išskirti plakatai, paduodą žinių apie tas britų pramonės šakas, kuriose truksta darbo jėgos.

### Paragvajaus Revoliucija Nuslopinta

Asuncion. — Paragvajaus prezidentas Higino Morinigo giriasi pasauliui, kad jo šalyje revoliucija galutinai nuslopinta ir kad valdžia atgavo visos šalies kontrolę, kurios buvo netekusi kovo 7 d.

### Kaltina Prezidentą už Brangumą

Washington. — Republikonų atstovas Kongrese G. H. Bender reikalauja, kad prezidentas sumažintų išlaidas kariškiams ir tarptautiniams reikalams. Tos išlaidos siekia viso valstybės biudžeto 40 nuosimčių, kas apsupina visą šalį ir kelia pragyvenimo kainas.

### Paskola Italijai

Washington. — Italijos vyriausybė kreipėsi į Amerikos Tarptautinį Banką su formaliu prašymu paskolinti jai ketvirtį bilijono dolerių. Paskola bus duodama nupirktais Amerikoje javais, riebalais, žibalu, pieno produktais, anglimi, sėklomis ir kitais ukio ir maisto reikmenimis.

## SLA Antras Apskrities Rengia Jubiliejinį Pikniką Rugsėjo 14 Dieną, 1947 m., Lake Chauncey Parke, Westboro, Mass.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antras apskritis, kuris susideda iš visų gerai stoviančių SLA kuopų Massachusetts valstijoje, atžymės SLA 60 metų gyvavimo jubiliejų metiniame piknike, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 14 dieną, 1947 metais, Lake Chauncey Parke, Westboro, Massachusetts. Piknikas prasidės 1 valandą po pietų.

Programas, kuriame bus tinkamai atžymėta SLA 60 metų gyvavimo sukaktis, bus atiduota atitinkama pagarba visiems užsitarnavusiems S. L. A. veiklos veteranams, karo veteranams ir priminta jų nuveikti darbai ir kovos dėl tų laisvės ir demokratijos principų, už kuriuos Susivienijimas per daug metų kovojo, kovoja ir kurie simbolizuoja SLA gyvavimą.

Gros Dirvelio orkestras, dainos Gabijos ir Aušrelės chorai. Kaip kitais metais SLA

### Mandagumas Ap- simoka

Kansas City, Kan. — Buvęs geležinkelio konduktorius Fred Haynes, 67 m. senis, gavo \$18,000, kuriuos jam paliko testamentu mirusi valgyklos savininkė Grisnik. Tuomi ji atsidėjo už konduktorius suteiktą jai mandagų patarnavimą ir pagalbą prieš 30 metų, kuomet ji buvo tik ką atvykusi į šią šalį iš Austrijos.

### Ruošiamasi Sugriaut Kaslegarnę

New York. — Istorikškas Castle Garden, kurią visi ateičiai vadindavo "Kaslegarne", bus nugriautas ateinančiais metais, jei federalinė valdžia neparskirs pinigų jos pertašymui į tautišką paminklą. Kai prasidėjo kurtis dabartinis New Yorko miestas, Manhattan salos krante buvo pastatyta tvirtovė vardu Castle Garden. Vėliau ta tvirtovė buvo paversta į imigracijos stotį, per kurią visi ateiviai iš kitų šalių turėdavo pereiti. Kai imigracija padidėjo, stotis buvo perkelta į netolimą Ellis Island salą, ateivių vadinamą "Ašarų Sala" ir vis dar senuoju Kaslegarnės vardu, gi originalėje Kaslegarnėje buvo įkurtas akvariumas — vandens gyvūnų muziejus.

### Nesutaria Del Korėjos

Seoul. — Sovietų delegatas komisijoje Korėjos Reikalams Tvarkyti įteikė Amerikos atstovui gen. Brown planą, sulig kurio Korėjos vyriausybės vadžios būtų paduotos į Sovietų rankas. Generalas Brown tokį Sovietų planą atmetė.

### Del Mergos Atsisako Nuo Pilietybės

Ebensburg, Pa. — Praėjusio karo veteranas James E. Ficher taip pamylo vieną vokieitaitę, kad išreikalavimo kurįs diena vykti į Vokietiją, kur jis mano su ta mergina apsisvesti ir atsisakyti nuo Amerikos pilietybės, nes jam labai patinka ukininkavimas Europoje.

### Uždarys Pabaltės Uni- versitetą Vokietijoje

Pabaltės Universiteto studentai rašo, kad Pabaltės Universitetui paskirtas naujas globėjas anglų majoras Burrell, kuris pareikalavo, kad laike dviejų mėn. Universitetas turi tvarkingai baigti šį semestrą ir po to bus uždarytas. Jau dabar iš Universiteto atėmė du gyvenamuosius blokus.

Labai daug studentų yra susirupinę išvažiuoti į kitas šalis. Arti 50 studentų jau yra pakelyje į Kanadą. Si žinia visoms pabaltės tautoms labai liudna.

Kartu praneša, kad tremtinių tarpe labai plečiasis džiova. 8% visų vaikų serga džiova. Džiova neaplenkia ir suaugusių.

### Paliuosavo Italijos Kapitalą

Washington. — Iždo Sekretorius Snyder paskelbė, kad šioje šalyje "užšaldyti" Italijos indėliai ir finansinės sąskaitos yra paliausoti. Viso šioje šalyje Italija turi suvirs \$100,000,000. Šie pinigai bus umai paleisti į apyvartą.

### Mažiau Javų Europai

Washington. — Žemdirbystės Departamentas paskelbė badujančiai Europai, kad šiemet ji negalės gauti iš Amerikos tiek javų, kiek gavo pernai. Valdžia jau dabar turi mokėti už eksportuojamų javų bušelj 50 centų daugiau negu pernai. Valdžia jau dabar turi viršija \$2.50 už bušelj ir dar vis eina aukštyn dėl kukurūzų (corn) neužderėjimo. Numatoma išgabenti į Europą ne daugiau kaip 400 milijonų bušelių javų.

### Karščiai New Yorkė

New York. — Perėjusis sekmadienis, rugp. 24 d. buvo karščiausias iš visų pamenuojamų dienų nuo 1890 metų. Temperatura svyravo tarp 92 ir 94 F laipsnių (arti 35°C) su labai aukštu drėgmės nuosimčiu.

## EUROPOS TREMTINIAI — MUSŲ TIKRI BROLIAI!

### Taip Sako Aukštas UNRRA Pareigunas

SLA Emigrantų Fondas, be jokios atodairios žengia pirmyn tikros pagalbos nelaimingiesiems keliu. Fondas rupinasi, kad kuo daugiau mūsų tautos brolių tremtinių patektų į šią šalį pas savuosius. Kai kurie nesuapratę lietuviai svetimųjų kurstomi, labai blogai atsiliepia apie savo tautiečius ir linki, kad jie geriau skardžia žeme pradingtų, negu kad atvyktų į šią šalį. Jie pyksta, kad anie atsisako būti svetimų vergais ir nepriseda prie tų, kurie kruvinomis rankomis baigia mūsų tautą naikinti.

Bet kitataučiai, kurie pažino mūsų žmones, galvoja apie mus kitaip. Štai Mr. P. Maynard E. Meckes, aukšto UNRRA pareiguno viešas pareiškimas ir laiškas: "18 mėnesių dirbau UNRRA vyriausioje būstinėje. Lankiau stovyklas ir turėjau daug progų patirti ir arčiau pažinti pabėgėlių gyvenimą. Budamas USA pilietis, esu susidomėjęs, kad Amerikos durys būtų plačiai atidarytos kankinamų tautų tremtiniam. Šie žmonės turi turėti galimybes apsigyventi mūsų šalyje".

"Baltijos grupė, — sako p. Meckes, — lietuviai, latviai ir estai išsiskiria iš kitų. Musų registracija ir patyrimai parodė, kad šie žmonės aiškiai atstovauja, taip sakant jų tautų elitą, kas liečia profesijas, patyrimus ir administracinį sugebėjimą. Jų sugebėjimas siekti laisvės ir tvarkytis jų nepriklausomybės laikotarpyje — yra istorinis faktas ir gali but gerai palygintas su tais pačiais mūsų tautos siekimais. Šie žmonės turi didžiausią iniciatyvos galią, savidrausmę ir pasiryžimą jų likimą pakreipti. Jie yra taiką mylintieji, teisingi ir kovos iki paskutinio kraujo šalo už laisvę ir demokratiją gyvenimo būdą. Jie yra pavyzdžiai stipriųjų piligrimų burių, kurie pirmieji išsikėlė Naujosios Anglijos krantuose".

USA yra užinteresuota jos Alaskos teritoriją išvystyti, šie žmonės galėtų būti pionieriai tų milžiniškų plotų. Baltijos žmonės tai idealas perkeldinimui tenai ir po jų apsigyvenimo Alaska pasidarytų žydinti kaip rožė".

"Suteikime jiems galimybę. Pasukime musų tautinę ir finansinę ekonomiją šią kryptimi. Atidenkime kelią jų laisvės ir saugumui. Išnaudokime gerą progą išvystyti Alaską stiprios rasės žmonėms, kurių pionieriai ir dvasia gali pakeisti šią šalį į medaus ir pieno šalį. Duokime jiems galimybę išvystyti mums stiprų forpostą Amerikos idealams ir demokratijai".

Kaž kur pasakytą: "Jei Jūs nekalbėsite, tai akmenys pradės verkti". Panašiai yra ir su musų reikalais. Mes smerkiame, kiti mumis didžiuojasi, mus aukština ir mumis rupinasi.

Emigrantų Fondas šio teisingo vyro balsą senai suprato ir įvertino tremtinius. Prezidentas Laukaitis pasakė: "Lietuvai nelaimė, bet mums nauda. Mes gauname visokeriopai išlavintų žmonių, kurių gal per dešimtmečius nebūtume turėję". Todėl remkime Emig. Fondą, o per tai laimėsime garbę musų tautai ir suteiksime vargstantiems tikrą pagalbą.

### Siulo Vokietijos Zonų Subendrinimą

London. — Savaitraštis Economist straipsnyje "Musis už Vakarų Vokietiją" rašo, kad D. Britanija nesitraukianti iš Vokietijos doleriams sutauptyti. Savaitraštis siulo pakviesti generolą Eisenboverį naujos civilinės administracijos šefu visai Vakarų Vokietijos jungtinei sričiai tvarkyti.

Laikraščio nuomone, į šią sritį turėtų būti įjungta ir francuzų okupuota zona. Lygiai kaip karo metu, kada sąjungininkai buvo sudarę jungtinį štabą karui laimėti, taip ir dabar pagal Maršalo planą (kuris siekia taikingo atstatymo), reiktų panašiai visą administraciją pertvarkyti.

### Stambus Pervirsis Tautos Ižde

Philadelphia. — Republikonų atstovas Kongrese Scott sako, kad šios šalies iždas turi metinio perviršiaus tarp septynių ir devynių bilijonų dol. t y. žymiai daugiau, negu prezidento Trumano patiekti apskaičiavimai, kuriuose numatomas pervirsis tik arti penkių bilijonų dol.

Batavia. — Indonėzų su olandais susirėmimai kasdien vis dažnėja. Smarkus mušis įvyko netoli Tengaren, kur daug kovotojų žuvo abiejose pusėse.

### Nesius Kariuomenės į Graikiją

Washington. — Valstybės Departamente kalbama, kad Amerikos kariuomenė nebus siunčiama į Graikiją, nes tas nebuvo numatyta pažadėtoje Graikijai ir Turkijai paramoje, kurią užgyrė Kongresas.

### Prezidentas Išskrido į Braziliją

Washington. — Prezidentas Truman išskrido lėktuvu į Rio de Janeiro, kur dalyvaus Tarpamerikoniško Apsigyvimo Konferencijoje. Manoma, kad prezidentas pasiliks Brazilijos sostinėje iki rugsėjo 7 d., kuomet bus švenčiama Brazilijos nepriklausomybės šventė.

### Pasiskubino Pasirinkti profesija

New York. — Rubin Moreno, 19 metų jaunuolis, su draugu primušė teatro sargą ir pagrobė \$70. Ant rytojaus policija plėšiką suėmė ir rado tik ką atėjusį iš Porto Riko laiška, kuriame pranešama, kad jaunuolio motina mirdama paliko jam \$20,000. Jaunuolis gailisi pasiskubinęs tapti plėšiku, nes nežinojė, kad gars \$20,000, su kuriais galima pradėti svaresnę profesiją.

# Tėvynė

The Lithuanian Weekly  
PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance  
of America

DR. M. J. VINKAS  
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES  
In the United States ---- \$1.50  
To Foreign Countries ---- \$2.00  
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.  
Tel.: LAcawanna 4-5529



## PASTABOS

**Laikas padirbėti.** — Jau praėjo vasaros karštos dienos, kuriose kiekvienas žmogus buvo priverstas laikinai pasitraukti ne tik nuo visuomeninio darbo, bet ir nuo savo kasdieninio darbo porai savaitių atostogų. Dabar jau praėjo Darbo Diena (Labor Day), o su ja kartu baigiasi ir atostogų laikas, nes orai atvėsus žmonės priversti grįžti į miestus į eiti savo kasdienes pareigas. Tarpe daugelio grįžtančių prie savo pareigų, nemažas skaičius randasi Susivienijimo narių ir nepavarduotųjų organizacijos veteranų, kurie daug metų su didžiausiu nuoširdumu dirba didindami narių skaičių ir įvairiais kitais būdais savo broliški organizacijai dirba. Dabar, vasaros karščiams ir atostogų metui praėjus, tie mūsų nepavarduoti nariai ir nuoširdūs darbininkai, vasaros metu pasilsėję, vėl stos darban ir didins SLA narių skaičių, kaip kad jie dirbo per daugelį praėjusių metų. Gerbiamieji SLA veikėjai: SLA 60 metų Jubiliejinis Vajus baigsis gruodžio 31 dieną, 1947 metais, todėl laiko jau nedaug beliko. Taigi per tą trumpą vėjus laiką visi kuopų organizatoriai kviečiami padirbėti ir prirašyti kodaugiasia naujų narių, kad vajui pasibaigus visi bendrai galėtume pasidžiaugti darbo vaisiais. Taipgi prašomi visi nariai ir narės pagelbėti kuopų organizatoriams tame sunkiame darbe. Jeigu tik kuri ar kuris žinote lietuvių kurie nepriklauso prie SLA, nepraskite apie tai organizatoriams, nurodykite jiems tokių lietuvių adresus, o organizatoriai savo pareigas tinkamai atliks ir prirašys juos per didžiausios lietuvių fraternalės organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

**Jubiliejinis piknikas.** — S. L. A. antras apskritis rengia Jubiliejinį pikniką atžymėjimui SLA 60 metų gyvavimo sukaktį. Tas didžiulis ir svarbiam tikslui rengiamas piknikas įvyks rugsėjo 14 dieną, Lake Chauncey Parke, Westboro, Mass. Bus geri kalbėtojai, kurie nušvies Susivienijimo gyvavimo istoriją per šėis desėtkus metų ir nurodys jo nuveiktus darbus lietuviams ir visai lietuvių tautai. Taipgi piknike bus pagerbti užsitarėnė SLA veteranai ir karo veteranai, kurie savo darbais yra užsitarėnė tokios pagarbos. Taigi SLA antro apskričio valdybos nariai ir pikniko rengimo komisijos nariai užsitarėnė didelės padėkos už sumanymą ir rengimą pikniko atžymėjimui SLA 60 metų gyvavimo sukakties ir pagerbiamą tų žmonių, kurie per daug metų nuoširdžiai dirbo savo broliški organizacijai, ir tik dėka jų pasišventimui ir nuoširdžiam darbui, šiandien turime didžiulį Susivienijimą.

**SLA Emigrantų Fondui** reikalingos aukos gelbėjimui mūsų brolių ir sesių ištrėmimo, todėl sulig išgalės patys paaukokite ir kitus parąginkite paaukoti Emigrantų Fondui.  
M. L. VASIL

## Tik Galinga Amerikos Armija Užtikrins Pasauliui Taiką

The American Legion organizaciją sudaro praėitų dviejų pasaulinių karų veteranai. Tai patriotingi mūsų krašto piliečiai, kuriems pirmiausioje vietoje rūpi Jungtinių Amerikos Valstybių saugumas, mūsų krašto demokratinės santvarkos ir demokratinų-pilietinių laisvių išlaikymas bei mūsų krašto gyventojų gerbuvius.

Apie Amerikos Legiono narius kitaip gali manyti tik tokie elementai, kurie neapkenčia Amerikos santvarkos ir mūsų visuomenės gyvenimui normuoti ir tvarkyti įsigyvenusių papročių. Tokiais Amerikos priešais yra Maskvos raudonajam fašizmui tarnaujanti sutvėrimai, kurie nepasigali visokių šmeižtų ir Amerikos legionierių adresu. Žinoma, legionieriai, kaip ir kiekvienas protaujantis ir patriotingas Amerikos pilietis, yra griežti raudonojo fašizmo agentų priešai.

Taigi, Amerikos Legioną sudaro pirmojo pasaulinio karo veteranai tėvai ir jų sumai antrojo pasaulinio karo veteranai. Ir vieni ir kiti yra pergyvenę visus karo baisumus ir sunkumus, jie puikiausia žino ir supranta ką reiškia karas. Iš patyrimo žinome, kad karo frontų baisumus pergyvenę veteranai visa savo prigimtimi neapkenčia ir biauřis karu. Kiekvienas karo veteranas trokšta, kad jo vaikams ir ateinančioms kartoms daugiau nereikėtų kariauti.

Todel niekas negali sakyti, kad Amerikos legionieriai yra karų šalininkai ir jų kurstytojai. Vienok Amerikos legionierių tarpe beveik išimtinai galioja nusistatymas, kad tik palaikoma galinga Amerikos armija galės užtikrinti pasauliui taiką. Mat dar ne visose valstybėse piliečiai turi laisvę pareikšti savo neapykantą ir pasipiktinimą karais. Pavyzdžiui, raudonojo fašizmo diktatūros surakinti Rusijos žmonės galvatrukčiais rušimiai naujam karui. Jie neturi teisių ir galios tam pasipriešinti.

Mūsų laikais du pasaulinius karus ruošė: Vokietijos junkeriai ir Rusijos carizmas; antrąjį — Hitlerio ir Stalino susitarimas. Trečią pasaulinį karą ruošia Maskvos raudonojo fašizmo diktatura. Tą visai aiškiai matyti ir atvirai kalba. Todel ir Amerikos legionieriai laiku primena savo vyriausybei ir valstybės vadams pirmojo Amerikos prezidento George Washingtono išmintingą pasaugojimą:

*“Pasiruošimas karui yra viena sėkmingiausių priemonių palaikyti taiką”.*

Taip pat ir Romėnai sakydavo: *“Nori taikos — ruoškis karui”.*

Beveik visiškai Amerikos nusiginklavimas po pirmojo pasaulinio karo ir nuoširdus visų Amerikos sluogsnų apashtalavimas pasaulio taikai, nepasalinimo antrojo pasaulinio karo ir neuztikrimo pasauliui taikos, Priešingai, Amerikos užimta višiško taikungumo pozicija dar paskatino diktaturomis pasilaikančius agresorius greičiau ruošti karui ir naują pasaulinę skerdynę pradėti. Nekartą Hitleris šukavo, kad neabejotinai karą jau laimėję naciai, nes Amerika karui nepasiruošus ir kol pasiruoš, tai pasaulis jau bus po nacių butu.

Žinoma, Hitleris ir kiti karą pradėjusieji diktatoriški agresoriai skaudžiai apsigavo. Amerika suspėjo karui pasiruošti ir karą laimėjo, sunaikindama diktatoriškus agresorius, išskiriant vieną, kurį likimas nublōškė į demokratiją pusę, pačių demokratijų nelaimėi.

Be to praėito karo metu ir po to technikos progresas jau pasiekė tokio laipsnio ir eis pirmyn, kad Amerika jau tikrai nesusėps pasiruošti karui, jei nebus tinkamai pasiruošus pirm to, kai sekantis karas prasidės. Kariškos technikos progreso žinovai tikrina, kad sekantį karą laimės ta valstybė, kuri pirmutinė pragariškos karo mašinos knypkį spustels ir kurios lėktuvai pirmieji pakils į orą.

Išrodo, kad palaikyti pasaulyje taiką ir užtikrinti Amerikai ir jos žmonėms saugumą yra tik vienas kelias: pasiruošti komoderniausiam karui su galinga Amerikos armija. S. V.

## Jungtinių Tautų Veikla

Vienas Amerikos laikraštis apie Jungtinių Tautų organizacijos veiklą kalba sekančiais:

Pasaulio taikos vilčių kapinynas, paskendęs Veto tuštumoje.

Begalinių ginčų ir diskusijų arena užversta smulkmenomis, kad apspunkinti ir sutrukdyti bent kokį susitarimą.

Tuščioms kalboms sakyti susirinkimas, kurios sekamos vien tam, kad pasiteisinti prieš žmonijos istoriją.

Paryžiuje susirinkę tautų atstovai rupinasi Marshallo Plano įvykinimu; Korejoj nepaliaujanti konferencija posėdžiauja, kad surasti budus žudynėms sulaiykiti; Kinijoje, Palestinoje, Indonesijoje civilis karas siaučia; Irano ir Graikijos pasieniais žmonės vieni kitus žudo.

Visos viltys, visi planai, visos pastangos tikrajai taikai įvykinti yra užvetuotos Jungtinių Tautų veikloje.

Jungtinių Tautų ateičiai ne puikūs namai ir puošnūs vaizdai, ne plienas ir cementas yra reikalinga, bet reikia tikro Pasiryžimo Taikai pasiekti, reikia pripildyti žmonių širdis Tikroju Žmonėskumu.

## Rašytoją Viduną Aplankius

Budamas Detmolde, nepraleidau progos aplankyti pasuktinį iš ankstybesnių laikų užsilikusį lietuvių tautos buzdintoją rašytoją Vyduną, kuris jau apie metus gyvena tame šviriame ir simpatiškame miestelyje. Vydunas gyvena vienoj gražioj viloj, kur turi išsinuomojęs nedidelį kambarį. Įžengus į kambarį, Vydunas atsikelia nuo rašomojo stalo, kuris apkrautas įvairiais rankraščiais. Pasisveikinęs jis pasidžiaugia, pamatęs ką nors iš savo senųjų pažįstamų.

Atsiedęs Vydunas pradeda pasakoti iš savo ilgo ir įvairaus gyvenimo. Nors jis jau turi 80 metų su viršum, reikią stebėtis jo skaidria atmintimi ir dabartinės politinės padėies supratimu. Pažvelgęs į jo pailgą, inteligentišką veidą, mėlynas akis ir ilgus, baltus plaukus, manai matęs anų jau seniai praėjusių laikų vaidilą, dainavusį apie Lietuvos galingų laikų kovas ir pergalės. Vydunas kalba pamažu, tiliške tarme, apgalvodamas ir vartodamas kai kuriuos iš jo veikalų ir raštų žinomus išsi-reikškimus. Kalbant jo akys žiba kaip kokios vidinės ugnies šviečiamos.

Kalba apie anuos seniai dingusius laikus, kai dar ilgai prieš pirmąjį pasaulinį karą, 1907 m., dideliu mastu buvo veikiami, kai Jokubinėj karais negalėjo tilpti į lietuviškų parengimų lankytojai, kai daugelis turėjo grįžti atgal. Šituos parengimus lankė ne tik lietuviai, bet ir vokiečiai. “Bet visomet mūsų dieji priešai rodosi ir mūsų pačių tarpe”, sako Vydunas. “Tuomet man buvo priekiaštaujama, kodėl mes kviečiame ir vokiečius į mūsų parengimus, į mūsų dainų šventes ir net kai kuriuos atsitikimais dainuojame jų šventėse”. Minėjo ir pavardes tų asmenų, kurie jį ir Giedotojų Draugiją daugiausia puldavo. “Bet koks čia gali būti nusikalimas tai darant”, sako Vydunas, “lietuviai tuomet tikriausiai galėjo didžiūotis, jeigu kitos tautos nariai norėjo pasiklausyti lietuviškų dainų”.

Žiaurusis likimas yra palietęs ir šitą didelį idėjinį kovotoją. Ko nepasiekė nei nacionalsocializmas nei gestapo režimas, įvyko prieš porą metų, 1944 m. rudenį Vydunas turėjo aplėisti savo nurytą Tilžę, kai jau didžiausia miesto dalis buvo griuvėsiai. Tilžėj jis gyveno beveik visą savo amžių, Tilžėj jis sukūrė savo didžiuosius veikalus, Tilžėj jis plačiu mastu veikė kultūriškai savo Giedotojų Draugijai. Tilžė ir jos kraštas buvo ta šalis, į kurią jis giliai buvo įleidęs savo šaknis. Daug žmonių, net keliose generacijose, jis ten matė. Tilžėj jis labai buvo gerbiamas, susilaukė pasitenkinimo savo darbais ir veikalais, bet kartu matė daug nedėkingumo, vyliaus ir politinio persekiojimo. Hitlerizmo jis buvo metamas net į kalėjinimą. Jis atrodė nepaprastai pavojingu III Reichui. Bet iš savo tautiečių patirtas dėkingumas, anot jo žodžių, buvo daug didesnis ir didele jėga nustelbė anuos tamsuosius momentus.

Išvykęs iš Tilžės, Vydunas sustojo Samlande. Bet frontui artinantis, prisidėjo ir iš čia bėgti, net tokiomis apstovombis, jog teko įkristi į gily vandenį ir sušlapusiam toliau keliauti. Viskas vyko žiemos metu, vasario m., kai gerokai šalo. Karo pabaigos jis sulaukė Pomeranijoje. Bet ir tuomet nesibaigė bėdos. Naujieji krašto valdytojai maža darė skirtumo tarp pabėgėlių ir vietos gyventojų. Galiausiai, patikėdami piktai liežuviams ir pasiduodami aistroms, jį bėsisai sumušė. Paėmė visa, ką jis tu-

rėjo, net jo brangiausią turtą — plunksnakotį, kuriuo jis visą savo amžių fiksudavo savo mintis. Sirdgdamas, po daug vargų pasiekė Stettiną, Lubeką ir galiausiai Detmoldą.

Su didelia dėkingumu Vydunas pažymėjo Detmolde gyvenančių lietuvių rupestį pataisyti jo sveikatą ir aprūpinti jį viskuo, kas reikalinga gyvenimui. Jų triuso dėka jis fiziškai vėl pasitaisė. Tik klausą yra nukentėjusi, ir viena akimi dar tiek nemato, kiek reikalinga. Gydytojai saką, jog ji dar pasitaisys. Bet šitas trukumas jo ne kiek nesulauko nuo darbo.

Jo abi sesers Berlyne taip pat pergyveno visas karo baisenybes. Nėt namas, kuriame gyvena, tebestovi, nors ir kiek apgriautas. Labai kentėjo nuo maisto trukumo. Jaunesnioji sesuo jau ilgokai serganti. Vydunas reikią didelio pasitenkinimo, jog jis joms gali prisijusti kiek maisto, kurio jis turi per viršų arba negali valgyti. Kaip žinoma, jis ir dabar tebevalgo vegetariškai. Savo valgį jis daugumoje pats pasirengia, kartais padeda šeimininkė. Rodė savo tos dienos vakarienę. Reikią pasakyti, kad valgio kiekis nė vieno iš mūsų nepatenkintų.

Vydunas, kaip visą amžių, taip ir dabar užimtas rašymu. Ten pat gyvenančio klaipėdiškio Erdm. Simonaičio prašomas, jis rašo veikalą apie Duonelaičio “Metus”. Naudoja paskutiniuosius metais Lietuvoj atspausdintus ir jam paskolintus Duonelaičio “Metus”, nes jo paties biblioteka karo metu žuvo. “Šito veikalo tikslas yra supažindinti su šiuo lietuvių poetu ir tuos lietuvininkus, kurie apie Duonelaitį iki šiol mažai arba nieko nežinojo”, pastebi autorius.

“Aš visą laiką užimtas rašymu”, toliau tęsia Vydunas, “pertraukos daromos tik tiek, kiek reikalinga valgiui pagaminti arba kartais pavaiškščioti. Nors mano atmintis labai gera, bet visgi jaučiu, kaip mane pamažu senatvė prispaudžia. Neturėdamas jokios literatūros, turiu vadovautis tik atmintimi. Kartais prisieima prie kai kurio dalyko arba žodžio ilgai mąstyti. Ponas Simonaitis man kaip tik pranešė, jog šito veikalo spausdinimas dar kiek užtruksias, todėl turiu dar kiek laiko. Kiekvieną kartą jį perrašant, mintys darosi vis aiškesnės ir stilius skladesnis”.

Nors visas jo gausus knygynas yra žuvęs, Vydunas yra išgelbėjęs visus savo naujausių veikalų rankraščius. Jis juos dabar tvarko ir mano, jog nepaisant visų dabartinių sunkumų, bus galimybės vieną arba kitą veikalą atspausdinti. Tuo reikalu kai kurie jam dabar artimi asmens rupinasi. Ir p. Simonaitis dar turi kai kurių sumanymų.

Jau artinosi saulėleidis, reikėjo greitai atsiveikinti. “Ką Tamsta manote apie dabartinę politinę padėtį ir lietuvių tautos likimą” pabaigoj klausiau Vyduną.

“Žiaurusis likimas užpuolė lietuvių tautą, gal žiauriausias, kurį lietuvių tautai teko kuomet nors pergyventi”, atsakė “Prabočių šešėlių” autorius. “Bet aš dar vis tikį ir taurįjį žmogėškumą, kuris galiausiai prasilauž pasaulyje ir su juo ir lietuvių tautai užtekės skaidresnis rytojus.

Dr. Normantas.

Berlyno sovietų zonos laikraštis Vorwaerts praneša, kad berlyniečiai pradėjo masiškai bėgti iš vakarinio Berlyno. Tai patvirtina ir NYHT korespondentas. Anot jo berlyniečiai bėga ryšium su gandaiis, kad vakariniai sąjungininkai ketiną iš Berlyno pasitraukti.

# Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

## Ištekliaus Įtaka į Sveikatą

Rašo DR. S. BIEŽIS

Gyvenimas šiame moderniam amžiuje yra labai komplikuoatas, kas reikalauja nemenkos išminties bei pastangų, kad viską tiksliai sutvarkytum. Užtat kiekvienas privalo būti sargyboje, kad bereikalingai nepažeidus savo sveikatos. Yra neabejotinai įrodyta, kad juo daugiau kreipiama domės į sveikatos problemą, tuo mažiau sergama.

Dabartinėje mūsų aukštoje civilizacijoje, kurios padariniai, galima sakyti, aptarnauja mus visu kuo, gyvenimas rodos galėtų ir privalėtų būti mūsų visiems smagus, malonus ir sveikas. Tačiau, dėja, tik retesniais atsitikimais taip bent dalinai esti. Beveik drašiai galima pareikšti, kad vyriausiu kaltininku yra mūsų ištekliaus, kuris labai plačiai paliečia mūsų sveikatą. Jau nuo senai kažkaip žmonės įsitikėjo ir įsimylėjo dolerį, kurį daugelis laiko sau už vyriausį gyvenimo siekinį. Tokie žmonės, o jų yra labai daug, pamiršę visą ką siekia kodaugiausia prisigrobti dolerį, kurie ironiškai juos pačius nubaudžia tarytum už bausmę, už pasišengimą žmoniškumui, nes kur doleris tampa vyriausiu siekiniu, ten žmoniškumas priverstas pasišalinti.

Sveikata panašiuose atsitikimuose dažniausia ir daugiausia nukentčia, nes ji daugiausia apleidžiama. Mat vietojte pirmiausia apsisikiečiuoti kas sveikatai gera ir kas žalinga, pirmoje vietoje statoma kaip daugiau dolerį pasigauna neatsižiuirint kokia kaina, tas visas pareina. Prisigaudžius tų dolerį, vėliaus juos taupoma iki didžiausios šykštumo pusbadžiai valgant ir gyvenant prasčiausiose aplinkybėse. Kaip patarlė teisingai sako, tokis doleris pasidaro tikruoju galvažudžiu. O tokių atsitikimų yra daug ir nesuskaitomai daug. Jei žmonės rimtai pagalvotų, jie kaip vienas prieitų prie išvados, kad

ne doleris, o sveikas ir patogus gyvenimas atneša žmogui laimę ir norą taikiai gyventi.

Iš kitos pusės, yra klasė žmonių, kurie del tam tikrų aplinkybių yra priversti gyventi skurde. Esant panašioje padėtyje prsieina visko pergyventi: Maistas esti nevisada tokis, kokio kunas reikalauja, drabužis ne pagal sezoną ir gyvenamasai butas neatitinka higienos reikalavimams. Čia jau yra bėda ir net tragedija, kad gamtos perkekluje žmonės turi skursti. Aišku, pas šiuos žmones negalima tikėtis rasti sveikatos gerbuvio ir ištikrųjų jo ten nėra. Šios padėties nedaug pagerins nė medicinos pažanga, nė sveikatingumo įvairios organizacijos, nė naudingi bei praktiški patarimai, nes ištekliaus neleidžia tuo visu pasinaudoti, nors žmogus žinotų ir mokėtų kaip tėtomi pasinaudoti. Tik bendras ekonominis pertvarkymas ta prasme, kad kiekvienas pilietis turėtų progą gyventi žmoniškai pilnoje to žodžio prasmėje. Prie to žmogija privalo siekti bendromis pastangomis, nes galimybių yra ta įgyvendinti.

Turtuolis, aiškus dalykas, čia turi visas pirmenybes, kuriomis jis gali pilniausiai naudotis. Daugelis jų naudojasi protingai, tačiau nemažą nuosimntį jų pražudo tas pats doleris. Dažniausia, tai jų pačių asmeninė kaltė.

Butų labai gražu ir visiems naudinga, kad žmonės vietoje garbinę ir gaudę dolerį, kuris dažnai juos pačius sunaikina, pradėtų nuoširdžiau idealizuoti sveikatą ir visą tą gerą, kas yra susijęs su žmogaus sveikata. Tuomet pats gyvenimas pakryptų gerojone pusėn, atklybėse. Kaip patarlė teisingai sako, tokis doleris pasidaro tikruoju galvažudžiu. O tokių atsitikimų yra daug ir nesuskaitomai daug. Jei žmonės rimtai pagalvotų, jie kaip vienas prieitų prie išvados, kad

## Ar Sulauksiu?

Toli nueita, sunki kelionė.  
Daug vargo ir daug kančių.  
Bet dar nesibaigė ši klajonė.  
Prieglaudos dar nerandu.

Viliuos ir laukiū. Gal žmoniškumą  
Surasiu tarp svetimų?  
Bet vietoje to — beteisėškumą  
Nuolat skaudžiau pajuntū.

Leiskit tolyn! Leiskit į kraštą.  
Kur dirbt galėčiau ir likti,  
Nes jau persunkti man valkatos našta,  
Pailst pradėjau... pakrikti.

Jūs nepatyrėt, ką reiškia prarasti  
Savo namus ir gimtynę.  
Jūs tremtinij nenorit suprasti,  
Naują surast jiems tėvynę.

Tremtinių tapęs, negalium priprasti  
Prie išmaldos ir aukų,  
Elgetos duonos negalium pakęsti,  
Aš ją užsidirbt galiū.

Be teisių buti ir visų bijoti  
Ir laukti kaž ko iš kitų,  
Nėtekt praecities ir net nežinoti,  
Kas bus už kelių dienų.

Ar baigsis klaikaus laukimo kančia,  
Ar gyvenimo tikslą atgausiu,  
Ar turėsiu aš savo pastogę kada,  
Ar turėsiu... ir ar sulauksiu?

Vytautas

# Visi Dalyvaukite Susivienijimo 60 Metų Jubiliejaus Vajuje

Vajaus Komitetas:

ADV. W. F. LAUKAITIS,

P. DARGIS,

DR. M. J. VITKAS.

## SUSIVIENIJIMO ATEITIES KELIAI

SPECIALIS TEVYNĖS SKYRIUS

Šis skyrius įvestas SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus Komiteto nutarimu ir skiriamas Vajaus reikalams ir Susivienijimo fraternalių naudų vėlavimui plėsti.

Vajaus Vedėjas  
S. E. VITAITIS

Ši Skyrių Voda  
DR. P. DAGYS.

### DEL KO MES DIRBAME?

SLA naujų narių vajuje darbai turi vėl prasidėti visu smarkumu. Organizatoriai yra prašomi ir raginami aplankyti kiekvieną namą, pasikalbėti su žmonėmis, paraginti visus prisidėti prie SLA nariams. Vajaus pasisekimas priklauso tik nuo vajuje organizatorių. Centras yra pasirūpęs viską padaryti ir suteikti visą pagalbą, kokia reikalinga šiame darbe.

Gerai žinome, kad šis darbas nėra lengvas, bet jis labai naudingas. Naujieji nariai įėja pomirtines ir ligų apdraudą ir tuo apsaugo savo ir savo šeimų gyvenimą nelaimių atvejais. Su tuo kartu sustiprina lietuvišką organizaciją, padaugina brolišką šeimą nariams, be kurios daugelis žmonių būtų patyrę daug skaudžių kartumų. Organizatoriaus darbas nėra drejopą naudą: žmonėms ir pačiai organizacijai.

Bet kokia nauda, koks atpildas už visą tai patiems organizatoriams? Pirmiausia, organizatoriams bus išdalyti vertingi prizai, kurie bus daugiau pasidaravę, kas materialiai juos šiek tiek kompensuos už jų sugaištą laiką. Antra, jie atlieka gerą ir naudingą darbą savo tautai ir savo žmonėms. Jie įeina į eilę mūsų savitvingųjų veikėjų, ir kurie daugiau pasidaravę bus per Tėvynę, įdedant jų paveikslą ir aprašymą, bus įvertinti ir visa visuomenė bus supažindinta su tokiais pasivėmėjusiais organizatoriais.

Žmogus niekada gyvenime nėra patenkintas su tuo, ką jis turi. Žmogus vis veržiasi į platesnius akvatus tobulumo, gerumo, naudingumo, nes prigimtis jį į ten šaukia. Jei žmogus pasistato namą, jis nepasitenkina, kad turi sienas, stogą ar namo apšildymą. Jis nori, kad namas būtų įrengtas ne tik patogiai, bet dailiai ir jaukiai. Nors kiekvienas namo padailinimas kartais daugiau kainuoja, negu patsai namas, bet žmogus nesigaili tam nei darbo, nei pinigų. Kodėl? Todėl, kad kiekvienas ilginės, jaukumo, grožio ir dailumo.

Lygiai panašiai yra ir su žmonių gyvenimu. Didžiausias milijonierius niekada nepasitenkina savo milijonais. Jis butinai veržiasi ką nors gero ar naudingo padaryti žmonijai ir čia randa kažką kokį patenkinimą. Mes visi vienodai nesame patenkinti savo padėtimi, bet kasdien ilginės ko tai, ir ieškome. Mes ieškome didesnių vertybių, negu materialis dalykas, ir dažnai dirbame už daug mažiau, arba veltui ir tik todėl, kad tas mums patinka, arba kad tuo darbu duodame žmonijai ką nors gero. Kurie mokėjo žmonijai duoti ką nors vertingo, tie yra mūsų stiprieji šulai, tie mūsų nemirtingieji.

Paimkime, kad ir mūsų SLA prezidentą Laukaitį. Jis gabus advokatas. Jis gali sau gyvenimą ir dar geresnį padaryti be SLA. Kodėl jam šie visi pašaliniai reikalai ir rūpesniai? Jie tik laiką atima, jie tik kludo jo tiesioginiam darbui. Nežiūrint to, jis vistiek daug laiko, daug savo gabumų skiria SLA ir kodėl? Tik todėl, kad skaitosi sunus mūsų tautos, kad narys mūsų visuomenės ir tą, ką gavo iš gyvenimo, mokslo ir patyrimo, tą visą nemokamai ir su kaupu nori atiduoti savo tautai ir savo žmonėms. Tas žmogus kilnumo jausmas ir šaukia prie visų rūpesnių darbo ir pasiaukavimo.

Paimkime kad ir mūsų sekretorių Dr. Viniką. Jis gabus specialistas-chemikas. Jis garsiojo Edisono bendradarbis ir mokytas. Jis vedėjas di-

džiausių New Yorko laboratorijų su geriausiu atlyginimu. Bet meta visą šį darbą, stoja į lietuvišką, galima sakyti visai ubagišką atlyginimą ar visai nemokamą darbą ir vadovauja kovai dėl Lietuvos laisvės ir jos gerovės. Gal tam, kuris moka garbinti tik dolerį, tas atrodis labai kvaila, bet šie visi nesu-pranta lietuviškos širdies balso šauksmo ir to jausmo, kurį pergyvename benešdamas vien gerą.

Visų organizatorių darbas yra labai panašus ar lygus virš suminėms pavyzdžiams. Jų darbas daugiau pasišventimas savo tautai ir žmonėms ir jie eina šiuo keliu ne dėl dolerio, bet dėl to paties didžiojo ir gražiojo širdies balso. Šie ir visi kiti panašūs žmonės yra žmonijos gerovės ir pažangos žiburiai. Šie žmonės niekada nepailsta ir nepasensta. Jie sau nieko nieiško, bet vis duoda ir jie yra tautos druska ir palaima ir tautos nemirtingieji.

Mieli organizatoriai! Visi suprastame Jūsų darbo sunkumą ir žinome apie Jūsų pasišventimų prakilmumą. Todėl tikime, kad Jūs nepailsite ir nesigėdinsite aplankyti kiekvieną lietuvių tautos šeimą ir narių ir visus pakviesite prisidėti prie didžiausios broliškosios SLA šeimos. Jūsų darbai gražiausiai vainikuos Jūsų gyvenimą, vardą ir visą veiklą. Su nauja energija, su nauju pasiryžimu stokime daug sparčiau ir taip naudingą ir kilnų darbą. Jūsų pasiekti rezultatai paliudis ką nuveikėte. Mes žinome, kad dirbame dėl gražiosios mūsų tautos, dėl jos ateities, dėl didžiojo žmoniškumo ir dėl savo broliškojo SLA.

### Vajaus Vedėjo Raštinės Pranešimai

Konversijos ir SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus organizatorių, prirašusių mažiau 3 narius, Centrai prisiųstais naujais nariais ir užrašyta apdraudos suma stovis yra sekantis:

Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	14 \$8,750
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	13 7,000
P. Žilinskis, 75 kp., Los Angeles, Calif.	10 4,750
M. Kayokas, 304 kp., Buffalo, N. Y.	7 4,000
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	6 2,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	6 1,600
A. Dzimidas, 11 kp., Waterbury, Conn.	4 2,900
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	4 2,750
P. Šukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	4 2,000
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	4 1,750
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	4 1,750
K. P. Devellis, 301 kp., Cicero, Ill.	4 1,500
M. Aftukienė, 75 kp., Los Angeles, Calif.	4 900
J. Swipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	3 1,750
N. Mockus, 75 kp., Los Angeles, Calif.	3 1,500
Ellen Slivynas, 370 kp., Philadelphia, Pa.	3 300

Vasara oficialiai baigsis rugsėjo 21 dieną, tačiau išgyvenusiu papročiu skaitoma, kad su Darbo Dienos (Labor Day) švente pasibaigia vasara, nes baigiasi vasaravimo sezonas. Užsidaro vasaravimo kurortai ir laimingieji žmonės, galintieji vasarinį poilsį praleisti kurortuose, suvaromi atgal į miestus.

Vasaros metu ir SLA Vajaus organizatoriai, tik su maža išimtimi, visi vasaruoja ir išsėjosi. Todėl Vajaus Vedėjo Raštinė šiuo ragina visus Vajaus organizatorius atnaujinti savo veiklą Vajaus fronte, kurie buvo tą veiklą pertraukę vasaros karščių

metu. Raginami ir tie užsiregistravusieji organizatoriai stoti į darbą Vajuje, kurie iki šiol dar savo darbo nepradėjo. Dar ne vėlu užsiregistruoti Vajaus darbu ir tokių kuopų organizatoriams, kurie užsiregistravimą atidėjo iki šiol.

Užsibaigus vasaros poilsio sezonui ir atostogoms, susidaro didesnės galimybės ir naujų narių gavimui. Numatytus prospektus jau galima tikėtis atrasti namieje, sugrįžusius iš vasarviečių. Tad prašomi ir raginami visi SLA organizatoriai stoti darban.

Albinas S. Trečiokas, SLA 245 kp. organizatorius iš Newark, N. J., rašo sekančią: "Nuo Labor Day pradedu ir aš darbuotis SLA Vajaus fronte. Tam tikros priežastys sutrukdė darbą pradėti pirm vasaros, pradėsiu darbuotis vasarai praėjus. Ypačinga sau pareiga skaitau padirbėti šiam Vajuje dar ir del to, kad jo vyriausiu Vedėju yra mano geras prietelius, brolis S. E. Vitaitis. Neabejoju, kad visi organizatoriai surėmę pečiaus smarkiai pastumėsime pirmyn Vajaus darbus ir jo daviniai nebus menkesni, kaip praeties SLA vaju".

Pilnai teisingai brolis Trečiokas sako, kad surėmus pečiaus visiems organizatoriams lengvai bus galima pasiekti gražių davinių šio Vajaus veikloje. Tad geriausio pasisekimo broliui Trečiokui.

J. Aymano, SLA 38 kp. organizatoriaus iš Brooklyn, N. Y., draugai pusėtinai susijaudinę teiraujasi Vajaus Vedėjo raštinėje, kaip galėjo atsitikti, kad jų organizatorius pralaimėjo vadovybė Vajaus fronte, kuomet vyriausiu Vajaus Vadu tapato brolis A. K. Martinas. Įvykis labai paprastas: brolis Martinas vasaros metu sau tyliai pasidaravo ir užterėjo Centrai glėbį naujų narių aplikacijų. Po to, naujas Vajaus Vadas.

Bet kitos žinios sako, kad pats brolis Aymanas tik šypsosi į tas permainas žiūrėdamas. Sako, sekančiame kuopos susirinkime brolis Aymanas pasirodys su pustuziniu ar daugiau naujų rekrutų ir vyriausiu Vajaus Vado vieta vėl atkovota. Bet jei ir brolis Martinas su koku pustuziniu ar daugiau rekrutų pasirodo Vajaus fronte, tai kaip tuomet?

Pagyvėsim ir pamatysim kas pasiliks vyriausiu Vajaus Vadu po rugsėjo mėnesio kuopų susirinkimų.

### Bukime Vieningi

"Laisvoji Lietuva" Nr. 6 išeinanti Brazilijoje rašo:

Nors daug kartų jau buvo kalbėta ir rašyta šia tema, bet rodos lyg mums nesu-prantama kalba. Sunku dargi tikėti, kad būdami vienos tautos vaikais ir neužmiršdami lietuviškai kalbėti negalime viens kito suprasti tragiškų mūsų tautos momentų. Todėl niekad nebus per daug, jei dar kartą teks išsitariti šiuo klausimu.

Šiandien, kada lietuviams galime suskirstyti tik į dvi grupes: pirmoji, kurią sudaro tikrieji lietuviai, kovojantieji už tautos laisvę ir antroji grupė, palyginamai daug mažesnė, sudaranti Lietuvos pardavikus, Kremliaus agentus ir vakarykščių nacių talkininkus.

Kai pirmajai grupei dar truksta stiprios vienybės, tai antroji išnaudoja momentą ir stengiasi kalbėti visų lietuvių vardu ir sako, kad Lietuva tik dabar esanti laisva bei teisinga okupaciję vergiją.

Tokių tragiškų lietuvių tautos momentų, mes gyvendami demokratiškuose kraštuose, turime vieną kartą susitarti, visi bendromis jėgomis užkirsti kelią jų pragaištingam mūsų tautos darbui.

Šiandien mes negalim skirstyti savo jėgų į brolius ir pusbrolius, buti vieni aukštesni, o kiti žemesni, smerkti už pažiūrų skirtumą ir žvairuotis del asmenų nesutikimų. Šiandien kaip niekad, mes turime veikti visi kartu ir bendrai, budami tikrais broliais, nesivaikyti politinių įsikinimų kovojant dėl bendro idealo. Tiek socialdemokratas, tiek katalikas, tiek valstietis, tiek kitoks demokratas. Žinoma, aš čia neturiu omenų mūsų lietuviškai kalbančius tautos didžiuosius priešus, Lietuvos pardavikus, kurie save vadina irgi lietuviams, bet dirba Lietuvos naikinimo ir rusiškai komunistinio imperalismo stiprinimo darbą. Jie nesivarždami pasakoja ir alpdami laukia kad visur galėtų įvesti komunizmą ir iš laisvų respublikų padaryti Rusijos provincijas.

Mes turime, visi bendrai ir nedelsiant,

### LOOK AT THE RECORD

With  
Vitalis Bukšnaitis



It should be obvious to any one who has ever taken the trouble of studying the Record of the Lithuanian Alliance of America that the numerical strength of that fraternal organization has always been the factor which determined its effectiveness in activities intended to impress our fellow Americans. In other words, whenever an organization of any kind comes forward with suggestions or plans intended to influence the opinions of our fellow Americans, the question is invariably asked: "Just whom do you represent, how big is your organization, what proof have we that your group speaks for the rank and file membership rather than for a handful of controlling 'leaders' in your organization?"

Experience has taught our fellow Americans to ask such questions, simply because so many "committees" and "groups" and "associations" have sprung up among us which extravagantly claim to represent what they delight in referring to as "more than a million" Lithuanian Americans, although they haven't any tangible proof that so many Lithuanian Americans actually exists, to say nothing of the fact that, even if there were that many, they certainly couldn't possibly be in favor of the many conflicting notions and opinions which their self-styled spokesmen so anxiously espouse. The Record shows that the Alliance has been far more effective in this respect, merely because it makes no extravagant claims, but speaks in the name of a tangible, well-organized, and responsible cross-section of our Lithuanian American population.

The fact still remains, however, that there are hundreds of thousands of Americans of Lithuanian descent who are actually members of no Lithuanian American organization, although so many "spokesmen" profess to interpret their ideas, opinions, and desires. It is the duty and obligation of every member of the Lithuanian Alliance of America to find these people and point out to them that unless they become members of a democratic fraternal organization such as the Alliance, where they will have every right and privilege to go on record insofar as their personal views are concerned, all of our factional "leaders" and "spokesmen" will continue to claim to represent them.

Although it is an actual fact that the Lithuanian Alliance of America is the largest Lithuanian organization in the world today, so far as actually recorded dues-paying members are concerned, it is still far too small, in view of the number of eligible Lithuanian Americans who are members of no similar organization. It is important for us to seek these people out and point out to them that they are being represented by unofficial "spokesmen" as being in favor of the most peculiar, and in many instances, completely unfamiliar factional disputes, whereas, if they were to become members of the Alliance, they would have every opportunity to express themselves, and democratically elect their own representatives to speak for them.

By now it should be quite evident to every one that the Alliance is wealthy enough to continue operations indefinitely as a fraternal organization. True enough, there was a time when it was felt necessary to recruit members in order that the financial reserves of the organization might

turime susikalbėti ne tik lietuviškai, bet ir skubiai, nes paskui bus vėlu. Taigi sujungę sveikasias mūsų jėgas ir bendrai dirbdami mes pajėgsime iškelti teisybę ir ją laimėti. Dabar, tik dabar mums reikia ne naujas organizacijas kurti ir skaldyti jėgas, bet stiprinti veikiančias ir dirbti. Agis.

be increased. Today, the story is a little different. The wealth of the organization is being utilized for the mutual benefit of all members of the Lithuanian Alliance of America, as described in the Constitution and by-laws of the Alliance for many years. Today our main interest is in building the membership to the numerical strength where it will be impossible for irresponsible "spokesmen" to claim that they speak on behalf of "over a million" Lithuanian Americans, few of whom were consulted.

Naturally, I am not idiot enough to believe that we will ever be able to recruit "over a million" new members into the Lithuanian Alliance of America. Not because I don't believe that there are that many Americans of Lithuanian descent, but because I don't believe that there are that many who are interested in Lithuanian American activities and aspirations. However, I do honestly believe that there are at least a hundred thousand Americans of Lithuanian descent who would be delighted to become members of the Alliance if the purposes and aspirations of that organization were explained to them by those who are thoroughly familiar with them.

And, it should be evident to every one that if we could manage to increase our membership by about a hundred thousand, all of whom would be respectable, vociferous, dues-paying members, the voice of our organization, as expressed by our democratically elected officers, would be much more impressive and far more important than the mouthings of those "spokesmen" who speak for an unidentified and anonymous "more than a million". This is the nub of this column. It has previously been possible for irresponsible "committee" to "represent" our vast number of hitherto unorganized Lithuanian Americans, merely because they had no idea of just how they were represented. Indeed, in most instances, they had no idea that they were being represented. It is our duty and obligation to point these things out to all of our American friends of Lithuanian descent who are not actively connected with any of our organizations.

The most important thing which we members of the Alliance can do is to point out to the non-members of our acquaintance that, although they have hitherto been lukewarm or uninterested in Lithuanian American affairs, someone has been "representing" them without their consent or permission. Let's boil the whole thing down so that it will fit into a nutshell. Do these non-members like the idea of having "spokesmen" of opposing views putting words which might be distasteful into their mouths? Especially, since, by the simple expedient of becoming members of the Lithuanian Alliance of America, they would enjoy the privilege enjoyed by all American citizens, of speaking for themselves, expressing their own views and opinions?

Those of us who are already members of the Alliance know why we are members. For some reason, however, most of our members appear so suffer the most terrific difficulty in explaining to our non-member friends our reasons attractively enough to convince them that it would be to their advantage to join. Why not talk to these people and then forward their names and addresses to your local Lodge organizer, as well as to us. We'll see to it that your candidate will receive all the available literature, and your organizer will add what conviction his personal interview may be capable of. But don't drop the matter at this point. Remember: you didn't become a member at the drop of a hat. You'll have to convince your friend, just as your friend convinced you to become a member.

## PAŽINKIME SAVO SUSIVIENIJIMĄ

Aiškina  
DĖDĖ PILYPAS

### TAUTINĖS FONDACIJOS REIKSMĖ

— Tai aš ir vėl pas Jus, Dėde — sveikindamasis sako organizatorius Jonas. — Pasitikiu, kad šiuo kartu galėsite man pilnai išaiškinti Susivienijimo Tautinės Fondacijos tikslus ir jos veiklą. Man vis dar neaiškiu, kaip Tautinė Fondacija galės pasilaikyti nariams nemokant mokesčių jos palaišymui.

— Na gi praeitą kartą aiškinau, kad Susivienijimo Tautinė Fondacija pasiūlykys SLA narių ir visų geros valios lietuvių aukomis, dovanomis, turto paveldėjimais ir tt. — lyg suerzintas primena Dėdė Pilypas.

— Tas labai gerai, Dėde — sutinka Jonas, — bet jei nebus nei aukų, nei dovanų, nei turto paveldėjimų, tai kas tuomet? Kas ir kaip tuomet Fondacijos tikslus ir veiklą finansuos?

— Jei mūsų pirmtakumai būtų tik tokiais obojonėmis gyvenę, tai šiandien nei Susivienijimo neturėtumėm. Jei jie taip būtų kalbėję, kaip tu, Jonai, šiandien kalbi, tai jie nebut pradėję Susivienijimą organizuoti. Juk tuomet, 60 metų tam atgal, Amerikos lietuvių tautinis susipratimas labai menkas tebuvo ir nedaug lietuvių Amerikon buvo atvykę. Bet mūsų pirmtakumai tuo nepaisė ir kilnų darbą pradėjo. Jei jų kilnus ir naudingas darbas, pradėtas 60 metų atgal, išaugo į tokią sėkmingą ir naudingą organizaciją, kokia šiandien mūsų Susivienijimas yra, tai kaip galima tokius abejojančius klausimus šiandien kelti!

— Šiandien Susivienijimas jau turi 350 kuopų, apie 15,000 narių ir šimtus energingų veikėjų. Tokia organizacija, kaip mūsų Susivienijimas šiandien yra, lengvai gali įvykinti bent kokią užmąnyą ir bent kokią darbą atlikti. Tegul tik visos sveiklosios SLA kuopos ir visi apskričiai surengia bent po vieną metinį parengimą Tautinės Fondacijos naudai, tai jau sudarytų gana stambių pajamų šaltinis. Nemaža bus tokių S. L. A. narių, kurie sutiks kas metai paaukoti po dolerį kitą Tautinei Fondacijai. Kiekvienas SLA seimas Tautiškus Centus paskirdamas Fondacijai, suteiks nemažas pajamas Fondacijos darbams finansuoti. Todėl visai ne vietoje kelti abejones apie galimybes sudaryti reikalingas lėšas Tautinės Fondacijos veiklai. Esant geriems norams ir kuomet visi SLA veikėjai ir nariai pilnai supranta svarbą ir naudingumą Tautinės Fondacijos, jos veiklai finansuoti pinigų bus — užtikrinamaisi pasakė Dėdė Pilypas ir sujaudintas pradėjo graibytis po kišenius.

— Tur but pypkės ieškai, Dėde? Juk nerukai! — pastebėjo šypsodamasis Jonas.

— Taigi, bjaurus paprotys, niekaip negali jo atsikratyti! Nejučiomis, žiūrėk, ir pradėdi graibytis po kišenius — ir piktai nusispjovė Dėdė Pilypas.

— Na, gerai, sutinku, kad galima Tautinę Fondaciją palaikyti ir jos darbų finansavimui pinigų surinkti — sutinka Jonas. — Ir štai, Tautinė Fondacija turi, sakysim, \$20,000, tai ką ji daro su tais pinigais? Kokią fraternalę veiklą narių naudai ji gali pradėti su tokia suma pinigų?

— Turint tokią sumą pinigų, jau galima pradėti rūpintis įsteigimu vasarinio poilsio namų, kuriuose SLA nariai rastų vietos atostogoms praleisti — aiškina Dėdė Pilypas. — Kuomet pradinį pinigų įnašą gali sumokėti Fondacija, tuomet jau galima ir iš SLA išdo pinigų paskolinti tokiame projekte įvykinti. Vasarinio poilsio namai nėra taip mažas dalykas, kaip iš paviršaus gali atrodyti, ypač mums senosios kartos veikėjams. Turime neužmiršti, kad vasarinio poilsio atostogos Amerikos visuomenės gyvenime pastojai svarbi faktorium. Poilsis ir gyvenimo aplinkumos permaina yra būtina reikalinga kiekvienam žmogui, jo sveikatos ir fizinės bei dvasinės ištvėrmės sustiprinimui.

— Šiandien gana sunku gauti vietą vasariniam poilsui, atostogoms praleisti. Be to, biznio pagrindu įrengtos vasarinio poilsio vietos, brangiai ima už pragyvenimą jose. Daugeliui žmonių stačiai neįmanoma atostogoms vietą gauti del kainų brangumo. Visos geriau ir patogiau įrengtos vasarinio poilsio vietos eiliniams darbo žmonėms stačiai nepasiekiamos del jų brangumo. Šiandien ir paprasčiausiose vietose jau reikia geras pluoštas pinigų pakloti, užsimokant už savaitę už valgį ir už kambarį. Darbo žmonėms pinigai brangūs, nes už kiekvieną centą reikia sunkiai dirbti.

— Nejaugi Susivienijimo Tautinės Fondacijos įsteigta ir palaikoma vasarinio poilsio vieta galės pigiau žmonėms patarnauti, negu gryno biznio pelnu paremta vasarvietė? — abejoja Jonas.

— Žinoma, galės SLA nariams vasarinio poilsio namuose suteikti vietą tik už aktuales išlaidas. Kokios tos išlaidos bus, prigulės nuo to, kokio įrengimo vasarvietė bus ir kur ji bus. Žinoma, Susivienijimo poilsio namai turi būti įrengti kad ir nelabai puošniai, bet patogiai ir moderniškai, kad juose atostogaujanti SLA nariai, ar jų ir Susivienijimo draugai lietuviai, jaustųsi tikrai maloniose ir patogiose aplinkybėse pasilsio valandas leisdami. Man yra žinoma vienos broliško susiėlpimo įstaigos užlaikomi tokie namai poilsui, kuriuose atlyginimas už pragyvenimą imamas sekančiai:

Tos organizacijos nariams po \$3.50 už dieną, arba \$20.00 už savaitę. Organizacijos nariai visuomet turi pirmybę.

Tos pačios tautos žmonėms po \$6.00 už dieną, arba \$37.00 už savaitę. Priėmami tik tokie atveju, jei lieka vietų patenkintis visus organizacijos narių vietų užsakymus.

Visai svetimiams žmonėms \$8.00 už dieną, arba \$50.00 už savaitę. Tačiau svetimų žmonių tik labai retai pasitaiko del to, kad visuomet visos vietos užimtos organizacijos narių ir tos tautos žmonių. Ši vasarvietė yra tokioje vietoje ir taip įrengta, kad visą laiką galėtų būti užpildyta visiškai pašaliniais vasarotojais už brangiausią kainą. Bet organizacijos narių naudai nustatytas principas pirmiausioje vietoje pastato organizacijos narius.

— Bet tai skriauda organizacijai, kuomet atmetamas pašalinis biznis, kuris neša daugiau, negu dvigubą naudą organizacijai — argumentuoja Jonas.

— Tas tiesa, bet tas parodo kokią naudą organizacijos nariai turi prigulėdami organizacijoj. Tik tokiu atveju nariai savo organizaciją brangina ir jos svarbą supranta, kuomet aiškiai mato apčiuopiamas tos organizacijos naudas. Juk kiekvienas kad ir mažiausiai protaujantis lietuvis supranta, kad pastodamas SLA nariu jis netik turi pirmybę pasilsio namuose atostogoms vietą gauti, bet jis viską gauna net \$17.00 savaitėje pigiau už neprigulintus prie SLA lietuvius ir net \$30.00 pigiau savaitėje už kitataučius. Žinoma, šitas palyginimas atiktų SLA nariams tik tokiu atveju, kai Susivienijimas turėtų tokius poilsio namus ir taip tvarkomus, kaip viršuje nurodyta organizacija tvarko. Bet tokia galimybė ir SLA nariams visai artima. Vargiai galėtų kitokių pagrindinių priemonių surasti ir Susivienijimas savo vasarinio poilsio namų palaikymui.

— Vis tik aš nesutinku, kad tokia didelė nuolaida kainose būtų duodama SLA nariams — vis prieštarauja Jonas. — Penkių dolerių savaitėje nuolaida ir tai jau būtų didelis paskatinimas lietuviams stoti į SLA. Perdidelę nuolaidą duodant, gali visas reikalas sugriuti. Juk dabar, kaip Jus, Dėde, nurodėte, tai SLA nariai gauti didesnę nuolaidą, negu jų metinės duoklės į SLA yra. Tai negalimas daktas!

— Aš tik nurodžiau, kaip yra tvarkomi vasarinio poilsio namai man žinomos organizacijos. Nereikia bijoti kodidžiausių nuolaidų bei naudų SLA nariams. Nustatant SLA narių mokamą atlyginimą už jų pragyvenimą organizacijos vasarnamiuose, bus atsargiai apskaičiuoti visi faktoriai aktualiu išlaidų tokių vasarnamių išlaikymui ir operavimui. Bus įskaityta net amortizavimas investavimo, nuosimčiai už investimentą, visas namų užlaikymas ir visos kitos smulkiausios išlaidos, dar pridėdant tam tikrą nuosimtį nenumatomoms išlaidoms. SLA nariams kaina pragyvenimo tokiuose vasarnamiuose remis tik aktualėmis išlaidomis, be jokio uždario. Vadinas, Susivienijimui nebus jokių nuostolių ir SLA nariai turės galimybės vasarinio poilsio atostogas praleisti labai pigiai ir maloniose, patogiose aplinkybėse.

— Be ekonominės SLA nariams naudos, bus dar ir dvasinė bei tautinė nauda kaip patiems SLA nariams, taip ir lietuvių bei ir visai Amerikos lietuvių išveivijai. Bet apie tai pakalbėsime kitu kartu — ir Dėdė Pilypas baigė savo aiškinimus.

Buvęs Aukščiausio Teismo teisėjas Owen J. Roberts pareiškė įsitikinimą, kad Rusija pasigamins atominę bombą 1948 ar 1949 metais vėliausiai. Kalbėdamas Atstovų Rumų karinės tarnybos komisijoj del visuotinės tarinės prievolės įvedimo jis pažymėjo, kad šiandien pasaulio padėtis yra "žymiai pavojingesnė" negu 1939 metais. Karinio apmokymo programos atidėjimas, "esą, "veda mus nesulaikomai prie trečio pasaulinio karo". (S & S, 6. 29).

## Vieniolika prieš nacių atominę bombą

Kaip paskendo Hitlerio pirmoji svajonė

Vieną 1944 metų vasario mėnesio rytą sunkiai pakrautas "Hydro" stumėsi pirmyn per Norvegijos ežero Tinnsjo bangas. Staiga — duslus sprogimo garsas. Penkiomis minutėmis vėliau "Hydro" nuskeno, o kartu su juo ir Hitlerio svajonė turėti pirmą atominę bombą. Už šios eksplozijos slėpasi viena iš fantastiškiausių praujusio karo istorijų.

Jau 1940 metų balandžio mėn. alian-tams buvo žinoma, kad Kaizerio Wilhelmo Institutas padarė plataus masto eksperimentus atomo skaldymo srityje. Kada 1942 metais amerikiečių buvo sudarytas "Manhattan" projektas, iš britų žvalgybos atėjo jaudinanti informacija: vokiečiai įsakę Norvegijos elektrochemijos imonei "Norsk Hydro" (didžiausiai šios rušies pasaulyje) pakelti "sunkiojo vandens" gamybą nuo 3,000 iki 10,000 svarų per metus. Tai galėjo reikšti tik viena: amerikiečių fizikai buvo atradę, kad "sunkusis vanduo" yra idealus "moderatorius" uranijaus 235 gamyboje. Kadangi aliantai neturėjo pakankamai "sunkiojo vandens" ir kadangi jo pagaminimas reikalauja ilgesnio laiko, tai amerikiečių fizikai sėkmingai vartojo tam procesui grafitą. Vienok britų raportas patvirtino, kad Kaizerio Wilhelmo Institutas daro pažangą eksperimentuose.

"Norsk Hydro" fabriko paraližavimo ir "sunkiojo vandens" sunaikinimo problemai Britų Karo Kabinetas skyrė ypatingą rūpestį. Aviacijos štaba s pranešė, kad bombardavimo ataka del vietos sąlygų yra nepraktiška ir esamose galimybėse sunkiai įvykdoma.

Kiek anksčiau grupė Norvegijos rezistencijos vyrų užėmė garlaivį Galtesund ir per minas ir povandenius laivų pavojų atplaukė į Alerdeną. Vienas iš jų buvo hidroelektros specialistas, suorganizavęs labai aktyvą grupę Norvegijos rezistencijoje.

### Nepaprastas pasiūlykimas

Einar (jis ir jo draugai pagedidauja jų pavardžių neminėti) buvo tuoj pakviestas į specialią pajėgų skyrių Londone. Inteli-gentiškas, tvirtu sudėjimo inžinierius buvo meisteris ant pašliužų ir puikus šaulys — svarbus teigiamamū būsimam, uždaviniumi. Dar geriau, jis beveik visą laiką gyveno tik-tai kelių mylių atstume nuo "Norsk Hydro", ir jo brolis ir draugai turėjo ten svarbias tarnybas.

Specialių pajėgų štabe Einar sutiko Dr. Leif Tronstad, kuris buvo "Norsk Hydro" sunkiojo vandens fabriko inžinierius. Tai buvo Dr. Tronstad, kuris išvystė didelio masto "sunkiojo vandens" gamybą ir, kaip prieškarinis asmeninis daugelio vokiečių fizikų draugas, turėjo daugiau negu kiti tiksliū informaciją apie Vokietijos atominės bombos gamybos pastangas.

1941 metų gale Norvegijos rezistencija "ištransportavo" Tronstadą į Švediją ir iš čia išskraidino į Londoną.

Po pasikalbėjimų su Tronstadu Einar buvo paklaustas, ar jis manąs, kad "Norsk Hydro" gali būti sustabdytas sabotažu. Jis paaiškino situaciją. Fabrikas buvo septynių aukštų, masyvus plieno ir betono pastatas. Visi priėjimai prie fabriko buvo vokiečių sargybių saugomi. Aplinkiniai kalnai buvo nepereinami. "Tai būtų, žinoma, labai sunku, bet — jis pridėjo — mes, žinoma, bandysime!"

Einar buvo pasiūstas į specialių pajėgų lavinimo centą. Budamas radio operatorius, jis greit prasilavino veikti su stipriu trumpų bangų siųstuvu — priimtuvu, kurs tilpo mažame lagamine. Jis buvo išmoky-tas reikalingų slaptaženklių, atliko kelis lavinimosi šokimus su parasiutu, ir jam buvo duoti galutiniai įsakymai. Jis turėjo tuojau grįžti atgal į Norvegiją, surinkti visas įmanomas informacijas apie "Norsk Hydro", pasiūsti jas į Londoną ir laukti kitų atvykimu.

Vieną mėnesienos naktį Einar išsoko iš R. A. F. bombonešio, apie 20 mylių nuo savo namų. Auštant jis jau pusryčiavo su savo motina.

"Aš pasakiau savo namiškiams, kad aš buvau išvykęs su slidėmis, ir niekas nežinojo, kad aš dalyvavau Galtesund reikale.

Per savo broį Einar gavo darbo prie "Norsk Hydro" naujos uztvankos konstrukcijos, kuri buvo statoma norint pakelti "sunkiojo vandens" gamybą. Su atsargumu jis organizavo savo labiausiai patikimus draugus, ir gautos informacijos buvo siunčiamos Britų žvalgybai.

### Žvalgyba veikla

"Sunkiojo vandens" gamyba visą laiką didėjo, pagaminti kiekiai kas mėnesį buvo siunčiami Vokietijai — Einar raportavo. Karo Taryba įsakė tuoj paruošti grupę žmonių "Norsk Hydro" puolimui.

Tai turėjo būti labai sunkus uždavinys. Uoloti kalnai, virš kurių siautė smarkios oro srovės, darė Norvegiją nepatogiausia vieta parašiotininkams ir sklaidytojams. Su Dr. Tronstad, kuris vadovavo organizavimui, pagalba ir Einaro raportais "Kregždės" akcija buvo galutinai suorganizuota. Keturi parinkti norvegai, visi puikus pašliužininkai, vietos gyventojai, turėjo būti nušokdinti. Du kartus bombonešis skraidino pasiruošiusius šokti vyrus virš Norvegijos, bet turėjo grįžti atgal del nepermatomų debesų. Pagaliau 1942 m. spalio mėn. vakarą jie buvo vėl išskraidinti ir po kelių valandų, naktį, išsoko iš bombonešio. Kitą rytą jie rado, kad nusileido kalnuotoje vietoje, apie 100 mylių nuo tikslo vietos. Pradžioje dvi dienos, kol jie surado visą savo parašiotus nuleistą aprūpinimą. Per sekančias 15 dienų jie įvykdė vieną iš sunkiausių uždavinių. 1,500 metrų aukštumoje, nuolatiniame šaltėje, jie turėjo tris kartus atlikti tą patį kelią, pergabendami savo krovinį.

Pagaliau, lapkričio 9 d. susirūpinę pareigūnai iš Anglijos išgirdo ilgai lauktą žinią. Jie buvo vietovėje netoli "Norsk Hydro", buvo jau sudarę kontaktą su Einaru ir pasirodę priimti sklaidytuvu atskrendančią sabotažininkų grupę su radio ir šviesos ženklais.

### Nelaimingas skridimas

Lapkričio 19 d. du Halifakso bombonešiai, kiekvienas vilkdamas skandytuvą su žmonėmis, išskrido iš Anglijos. Kelioms valandoms praėjus, agentas iš Norvegijos per radio pranešė, kad bombonešiai ir sklaidytuvai nukrito ir kad žmonės yra arba žuvę, arba paimti ir nelaisvė. Sekė dar blogesnės žinios. Vokiečių karo žvalgybos karininkas, tyrinėdamas katastrofos vietą, rado žemėlapi, kuriame raudona linija buvo pabrėžtas Vermok miestas, kuriame buvo "sunkiojo vandens" fabrikas. Vokiečių reichi-komisaras Norvegijai Josef Terboven ir generolas von Falkenhorst nuskubėjo į Vermoką patikrinti apsaugos priemones asmeniškai. SS perkošė visą apylinkę ir suėmė kiekvieną įtariamą probritiškumu. Tačiau jie nesurado nei vieno iš "kregždžių".

Londone vėl buvo pradėta viskas iš pradžių. Sklaidytuvų panaudojimo idėja buvo atidėta šalin. Šeši norvegai turėjo būti nušokdinti parašiotais. Dr. Tronstad juos instruktavo, aiškindamas fabriko vidaus situaciją.

Laikas buvo brangus. "Kregždės", del maisto stokos ir jų radio baterijoms eikvojan-tis, gyveno blogose sąlygose kalnuose. Einar, už kelių mylių, buvo nuolatiniame Gestapo pavojuje. Jis pranešė per radio beveik neįtikėtiną informaciją, kad vokiečiai del kažkurių priežasčių mano, jog pasi-siejti buvo ne prieš "Norsk Hydro", bet prieš netoliese statomą naująją uztvanką. Šimtas naujų sargybinių buvo ten pasiūsta ir tiktai 12 į fabriką.

Gruodžio mėnesio gale vėl viskas buvo paruošta. Vieną vakarą šeši norvegai nusileido ant sniegu padengto Skryken ežero ledo, 30 mylių į šiaurę nuo "Kregždžių" slėpimosi vietos. Vos pradėjus žygi, kilo didžiausia puga. Penkias dienas jie šalo ir badavo. Pagaliau puga nutilo, ir išvarę vyrų tėsę žygi toliau. Staiga jie pastebėjo toluomoje du pašliužininkus. Slinko nervus veikiančios minutės. Kiekvienas susitikimas su vokiečių žvalgais galėjo būti lemtingas. Bet tai buvo "kregždės". Po to viskas ėjo sparčiau.

"Kregždžių" slėptuvėje 11 norvegų aptarė padėtį. Einar davė paskutines informacijas apie sargybų pozicijas ir jų keitimąsi, apie vartus bei jų užraktus. Atakuotojai turėjo pereiti keletą mylių per sniegu padengtą mišką, nusileisti į slėnį, persikelti per kalnų upę ir vėl kopti beveik stačia, 300 metrų aukščio uola, kad pasiektų kelią, vedantį į fabriką. Esant menkiausiai aliarmui visa vietovė būtų automatiškai prožektoriais apšviesta.

### Ar mirtis ar tikslas?

Vasario 27 d., 8 val. vakare, devyni vyrų pradėjo žygi. Apsikrovusiems, kaip jiems, jautria sprogstamąja medžiaga, žygis buvo neįmanomai sunkus. Persikėlę per upę, norvegai pradėjo lipti beveik statmena uola į viršų. Pagaliau, po begalinių pastangų, jie pasiekė uolos viršūnę. Už 200 metrų stovėjo fabriko pastatai. Jie galėjo girdėti jo mašinų užėsį. Ronnie, ekspedicijos vadas, dar kartą davė paskutines instrukcijas, kad kiekvienas tiksliai žinotų, ką daryti. "Laikas", pasakė jis pagaliau. Vienas iš vyrų, su didžiulėmis žirkklėmis nuėjo pirmyn prie fabriko vartų, kurie buvo parinkti del to, kad buvo užrakinti su grandine. Pasigirdo aštrus lužtančio plieno, garsas. Visi sustingo savo vietose, bet — viskas buvo tvarkoje. Greitai jie įsmuko per atvirus vartus. Penkių vyrų grupę su paruoštais Tommy-automatais užėmė pozicijas aplink baraką, kuriame gyveno 12 vo-

kiečių sargybinių. Aliarmo atveju jie turėjo sulaukyti sargybinius.

Taip gerai Dr. Tronstad buvo supažindinęs vyrus su fabriko aplinka, kad sprog-dinimo grupė iš keturių vyrų, kuriai vadovavo Ronnie, terekėjo tik kelių minučių atrasti tunelį, kuris vedė į patalpą šalia aukšto įtempimo skyriaus. Du iš Ronnie vyrų pasimetė tamsoje, bet jis ir dar vienas slinko toliau.

Sargybinis, esas tame skyriuje, staiga pasijuto žiuris į dvi revolverių tutas ir... ty-liai iškėlė rankas. Jis atradė išsiganęs — sakė norvegų raportas, — bet buvo tylus ir paklusnus". Greitai Ronnie pritvirtino sprogdinimo, užtaisus prie svarbiausių mašinių dalių, kaip kad mokėsi tai daryti Ang-lijoje. Staiga kažkas pabeldė į langą. Ronnie jau norėjo šauti, bet laiku pažino vieną iš savo žmonių. Drebančiomis rankomis jis pabaigė savo darbą.

Aliarmo sirenos, kurių jis kiekvienu momentu tikėjosi, dar netaugė. Jis dar kartą patikrino 30 sek. užtaisus. Tada lie-pė norvegai ir sargybiniui bėgti 20 metrų nuo rusio jie išgirdo sprogimą, duslų, bet sukrečiantį visą pastatą. Tuo laiku, kai sirenos pradėjo stausti ir mieguisti vokiečiai, sėgdamiesi savo sovinyvus, bėgo laukan. Ronnie ir jo vyrai išnyko per tą patį pavojingą ir vokiečiams nesitikimą kelią.

Tuo tarpu 1,000 svarų sunkiojo vandens tekėjo iš sudaužytų tankų ir nyko kanalizacijos kanale.

### Vokiečių panika

Po kelių valandų generolas von Fal-kenhorst atvyko į Vermoką. Apžiūrėdamas sunaikinimą, jis nusikeikė. "Tai pats geriausias prakeiktas darbas, kurį aš bet kada mačiau". Po to generolas davė įsakymus. Visa Wehrmachio divizija, 12,000 karių, apsupo vietovę. Žvalgai ir lėktuvai zujo po kalnus. Visi keliai buvo užblokuoti; tuo tarpu Gestapo ir SS kratė namą po namo. Bet sprogintojų nebuvo nė žymės.

Penki iš vieniolikos tuojau pasuko Švedijos sienos kryptimi ir po daugelio neįsivaizduojamų sunkumų ją pasiekė, o vėliau buvo nuskraidinti atgal į Angliją. Seštasis, Bonzo, ir keturi iš "kregždžių" pasi-liko Norvegijoje. Einar grįžo į savo slėptuvę pranešti Anglijai apie sunaikinimus ir toliau stebėti "Norsk Hydro".

### Galutinas smugis

1943 metų gale Einar pranešė, kad sugadinamie pataisyti ir kad fabrikas atnau-jina gamybą. Tuojau 8-tos U. S. Oro Gru-pės pajėgos bombardavo ir sunaikino fa-briko elektros jėgainę. Tada vokiečiai nusprendė perkelti visą "Norsk Hydro" fabriką į požemines patalpas Reiche. Einar pareikalavo leidimo nuskandinti "Hydro", kuris turėjo plaukti per Tinnsjo ežerą. Lei-dimas tuoj atėjo, ir Einar įsakė Bonzo, kuris dirbo su Norvegijos rezistencijos judėji-mu apie 50 mylių atstume, atvykti pas jį. Su klastotais dokumentais, kaip "Norsk Hydro" tarnautojas, Bonzo apžiūrėjo laivą, kad nuspręstų, kaip "Hydro" turi būti nu-skandintas, kad vėliau būtų galima jį vėl iškelti. Prieš išplaukiant, buvo padėti sprogdinimo užtaisai.

Keliomis dienomis vėliau paskutiniai vokiečių "sunkiojo vandens" kiekiai buvo po Tinnsjo ežero vandeniui. Desperatiškam reikale turėti ką nors naujo, ką būtų galima panaudoti prieš aliantus, Hitleris ir Ge-ringas nusikreipė į naujus ginklus ir vokiečių eksperimentai atominės energijos srityje sustojo...

"Pagal "Reader's Digest" paruošė M.

## Įvairenybės

Ziurichas. — Ziuriche posėdžavusi tarptautinė socialistų konferencija atmetė vokiečių socialdemokratų partijos prašymą leisti dalyvauti minėtoje konferencijoje. Nutarimui leisti dalyvauti buvo reikalinga 2/3 balsų dauguma. Bet kadangi tik 9 delegatai balsavo už vokiečių įsileidimą, 5 balsavo prieš, o 5 susilaikė nuo balsavimo, tai vokiečių socialdemokratų prašymas buvo atmetas. Už vokiečių įsileidimą balsavo šių kraštų delegatai: D. Britanijos, Francuzijos, Olandijos, Luksemburgo, Švedijos, Suomijos, Norvegijos, Danijos ir Austrijos. Prieš balsavo: Lenkijos, Vengrijos, Rumunijos, Čekoslovakijos ir Palestinos atstovai. Šveicarijos, Pietų Afrikos, Italijos ir Graikijos atstovai susilaikė nuo balsavimo.

Konferencija paskyrė 9 narių komisiją, kuri turi palaikyti ryšį su vokiečių socialdemokratais ir sekančioje tarptautinėje konferencijoje padaryti pranešimą.

Chicago universitosektorius Robert Hutchins, kuris dirbo prė atominės bombos, pareiškė, kad Amerika dabar turi pakankamai, "naujų ir patobulintų" bombų, kad galėtų sugriauti visus didesnius pasaulio miestus (S & S, 6. 29).

# SLA Reikalai ir Veikla

## Iš SLA Antro Apskričio Valdybos ir Komisijų Susirinkimo

SLA antro apskričio valdybos ir komisijų susirinkimas įvyko liepos 30 dieną, 1947 m., Lietuvių Piliiečių Draugijos svetainėje, E ir Silver Sts., So. Bostone.

Pirmininkas adv. Kalinauskas susirinkimą atidarė 9 val. vakare. Susirinkime dalyvavo sekanti valdybos bei komisijų nariai: pirm. adv. K. Kalinauskas, vice pirm. P. Yankus, sekr. J. Arlauskas, išdin. J. Dvareckas, išdo glob. S. Budvitis, organiz. A. Namaksy ir A. Kriaučialis; jaunimo komisijos: K. Namaksy, J. Kesler, Mr. Martin ir M. Russell.

Buvo nutarta, kad SLA antro apskričio metinį suvažiavimą šaukti lapkričio 9 dieną, 1947 m., 11 val. ryte, Lawrence, Mass.

Buvo apkalbama apie išdalinimą \$100 del tu organizatorių, kurie daugiausia naujų narių prirašys laike šio vaiaus. Valdyba nutarė, kad apskričio važus turi baigtis lapkričio 9 dieną, 1947 metų, o dovanos laimėtojams bus įteiktos laike apskričio suvažiavimo.

Buvo nutarta, kad apskričių ateinančių pavasarį Bostone, tai apskričio suvažiavime bus

apie jį kalbėta ir padaryta išvados, kaip geriau prie jo prisirengti. Tokiu būdu sekamam metiniam apskričio suvažiavime dalyvaukite skaitlingai, kad būtų galima seimo rengimo reikalą tinkamai apsvarstyti.

Kadangi apskričių rengia didelį pikniką rugsėjo 14 dieną, 1947 m., Westboro, Mass., tai valdyba ir komisija pasiskirstė sekančiais darbais:

a) Adv. K. J. Kalinauskas tvarkys garsinimus;

b) J. Arlauskui palikta parupinti gėrimus;

c) J. Dvareckui palikta rūpintis valgiais;

d) Darbininkais rūpintis palikta Mrs. Kesler, Mr. Martin, A. Kriaučialui, A. Namaksui ir J. Arlauskui;

e) Įžangos tiketai ir barčekiai palikta sutvarkyti pikniko komisijai;

f) Dainos Gajbijos choras iš Bostono, o J. Dirvelio orkestras iš Worcester, Mass.;

g) Busai eis į pikniką iš So. Bostono, Cambridge ir kitų miestų.

SLA antro apskričio valdyba ir rengimo komisija kviečia visas apylinkės kuopas šiame piknike dalyvauti, o mes užtikrinam visiems gerus laikus.

J. Arlauskas, SLA antro apskr. sekr.

## S. L. A. Kuopų Veikla

### Waterbury, Conn.

#### Paskutinis Rudenis Piknikas

SLA 11 kuopa rengia rudeninį pikniką sekmadienį, rugsėjo 7 dieną, Lietuvių Parke, prie Lakewood ežero, Waterbury, Conn. Prasidės 12 valandą dieną. Šokiams gros Exie Rudaičio orkestras.

Kalbėtojas yra užkviestas ir prižadėjo būti buvęs SLA prezidentas adv. Fortunatas J. Bagočius.

Kviečiame piknike dalyvauti visus lietuvius, kaip jaunus, taip ir senus, ne tik waterburiečius, bet ir iš apylinkės miestų. Kaip visados, taip dabar, rengėjai pasirūpins svečių prideramai pavaišinti. Atvykite pasilinksinti, pasišokti ir paklausti prakalbos, kurią pasakys gerb. F. J. Bagočius. O kas nenori girdėti jo prakalbos. Atilankę nesigalėsite ir galėsite pasigirti, kad tikrai buvo geras piknikas.

Visus užkviečia Rengėjai.

### New Kensington, Pa.

#### SLA 192 Kuopa Rengia Trečią Išvažiavimą

SLA 192 kuopa rengia trečią šio sezono išvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 21 dieną, labai patogioje vietoje ir daugumai žinomoje, Wild Life Lodge parke. Tai puikiausia ir patogiausia vieta del piknikų visoje Pittsburgo apylinkėje. Svetainė ant dviejų aukštų, dideli porčiai del valgių ir gėrimų, o viršuje didelė svetainė del šokių. Taipgi lauke padaryta didelė pastogė su stalais ir sėdynėmis del valgių ir gėrimų, todėl ši vieta labai patogė del piknikų.

KELRODIS: Važiuojant iš Lichburgo arba Vandergrift, reikia važiuoti tuo pačiu keliu, kuris eina į New Kensington ir tęmty iš kaba Wild Life Lodge, po kaire pasisukti pagal iškabą ir nuvažiuosit į pikniką, o iš New Kensington važiuojant į Lichburg keliu, rei-

kia pasisukti pagal iškabą po dešinei.

SLA 192 kuopos nariai kviečia vietinius ir apylinkės lietuvius ir lietuvaites atsilankyti, nes turėsime puikų orkestrą, kuris gros visokių šokių. Taipgi gres gerų ir linksmų laikų turėsime visokių šaltų ir karštų gėrimų, o prie gėrimų bus ir skanių užkandžių, nes mūsų gospadinės jau rengiasi ką nors naujo pataisyti, kaip kad visuomet SLA 192 kuopos parengimuose viskas skaniai budavo pagaminta ir visko budavo, taip bus ir šiame išvažiavime.

Taipgi visi malonėkite atsilankyti į viršminėta išvažiavimą ir linksmai laiką praleisti tyrame ore. Jeigu ir lytu, tai vistiek išvažiavimas įvyks, nes yra gana didelė ir patogė vieta nuo lietaus pasislėpti.

Jonas J. Svipas, SLA 192 kp. sekr.

### Los Angeles, Cal.

#### Iš SLA 75 Kuopos Darbuotės

Nors paskutiniu laiku siaučia dideli karščiai visur, nemažai teko prakaito išlieti ir Kalifornijoje gyvenantiems žmonėms, o ypatingai Los Angeles.

Tačiau SLA 75 kuopos darbas ejo savu keliu: atlaikyti susirinkimai liepos ir rugpjūčio mėnesiuose P. Žilinsko namuose, į kuopą įrašyti 4 nauji nariai. Per organizatorių Žilinską Birutė ir Rosmarie Madison, o per organizatorių N. Mockų — Anelė Jočaitė ir E. Vidžunienė. Minėtos narės visos jaunuolės.

Rezjgnavus B. Starkienei iš kuopos pirmininkės urėdo, jos vieton išrinkta M. J. Aftukienė.

Rugpjūčio 10 dieną buvo kuopos susirinkimas, o po susirinkimo nariai ir svečiai lošė bingo, kad sukelti keletą dolerių del Emigrantų Fondo. Nors neperdaugia buvo susirinkusių, bet pelno liko del Emigrantų Fondo \$35.00. S. L. A. 75 kuopa jau ne pirmu

kartu šiemet aukoja didelėmis sumomis įvairiems Lietuvos šalpos fondams. Sukėlimui pinigų į Emigrantų Fondo daugiausia pasidarbavo M. J. Aftukienė ir P. Žilinskas.

SLA 75 kuopa jau rengiasi prie metinio parengimo, tai bus antrą sekmadienį sausio mėnesyje, 1948 m.

Šiuo tarpu kuopoje yra sergantį nariai Povilonis ir P. Mažutis.

Rugpjūčio 23 dieną apylinkėje Dunacą ir Nataliją Dumšus. Ponia Dumšienė jau seniai kaip negalioja, o paskutiniu laiku ir Dumša buvo smarkiai susirgęs. Įžengus į Dumšų butą nesijauti, kad tai laikai sergančios žmonės, bet p. Dumšienė sako: "Ne klauskite kaip mums einasi, nes mes jaučiames gerai, bet pasakykite kiek surinkote del pabėgėlių drabužių. Štai mano ryšulys, kodėl taip ilgai neatvažiuote paimti". Ponia Dumšienė įteikia didelį naujų drabužių ir batų ryšulį. Dumšai yra seni Kalifornijos gyventojai, pirmieji organizacijų kurėjai, užsipelnę didelės pagarbos iš jaunesnės kartos, todėl todėl mes įvertiname jų darbus, kuriuos jų pradėjote, o mes tęsime toliaus, ir linkime geros sveikatos.

Ponas D. Dumša buvo SLA 75 kuopos ilgametis darbuotojas ir išdininkas.

M. J. Aftukienė.

### Shenandoah, Pa.

#### Dr. Stanley Stanulonis Sugrįžo Iš Karinės Tarnybos

Sugrįžus iš karinės tarnybos dr. Stanley Stanuloniu, anglų laikraščiai Shenandoah ir Mahanoy City, Pa. plačiai aprašė apie dr. S. Stanulonio gabumus prieš praeitą pasaulinį karą, nes buvo žymus daktaras Shenandoah, Pa. apylinkėje. Taipgi jis buvo daktaru kvotėju SLA 23 ir 303 kuopų ir įvairiose kitose organizacijose ejo žymias pareigas. Kilus antram pasauliniam karui, kaip daugelis kitų jaunuolių, taip ir dr. Stanley Stanulonis išėjo ginti ne tik savo tėvynę Ameriką, bet mūsų visų turta ir garbę. Išėjęs karinę tarnybą, dr. S. Stanulonis greitai pasiekė pirmo leitenanto laipsnį.

Dabar dr. S. Stanulonis pasiūlosavo iš karinės tarnybos, nes jis matė, kad turėdamos aukštą medicinos mokslą ir gerą praktiką, žmonijai gali daug pagelbėti apsiginti nuo įvairių ligų.

Dr. S. Stanulonis, baigęs aukštą specialybės kursą Boston, Massachusetts kolegijoje, dabar atidarė savo ofisą nuosavame name, Shenandoah centralinėje gražioje vietoje, 25 North Jardin St., Shenandoah, Pa. Dr. S. Stanulonis yra sumus Vinco Stanulonio, kuris daug metų eina SLA 23 kuopoj organizatoriaus pareigas, kuris yra daug naujų narių į SLA prirašęs. V. Stanulonis turi ir praktinį dukterį, Josephine, kuri yra vedus su šios apylinkės pagarsėjusiu advokatu John Miernickiu.

Dr. S. Stanulonis yra SLA 23 kuopos nariu nuo jaunų dienų. Garbė visiems lietuviams, o ypač shenandoriečiams, sulaukus gabų profesionalą asmenyje dr. S. Stanulonio.

A. J. Banišauskas.

### Stamford, Conn.

#### Mirė Ignas Zamolskis, SLA 168 Kuopos Narys

Rugpjūčio 16 dieną su šiuo pasauliu persiskyrė Ignas Zamolskis, SLA 168 kuopos narys. Palaidotas rugpjūčio 19 dieną su bažnytinėmis apeigomis šv. Jono kapinėse, Springdale, Conn.

Velionis buvo gero budo ir su visais sutikime sugyveno. Jis yra daug pasidarbavęs S. L. A. 168 kuopai, per du metus buvo kuopos pirmininku. Taipgi kartą atstovavo kuopą SLA seime, už tai 168 kuopa nupirko gražų gėlių vainiką. Įstojus Amerikai į karą 1917 metais, velionis Ignas Zamolskis buvo vyrą pramininku, kur neteko kuopos pirmininku. Taipgi kartą atstovavo kuopą SLA seime, už tai 168 kuopa nupirko gražų gėlių vainiką. Įstojus Amerikai į karą 1917 metais, velionis Ignas Zamolskis buvo vyrą pramininku, kur neteko kuopos pirmininku. Taipgi kartą atstovavo kuopą SLA seime, už tai 168 kuopa nupirko gražų gėlių vainiką.

Velionis I. Zamolskis gimęs Lietuvoje, Telsių apskrityje, Varnių parapijoje. Sauslių kaime.

Dideliame nuludime paliko savo mylimą moterį, vieną dukrelę ir penkis sūnus — visi dar jaunų metų. Taipgi paliko vieną brolių K. Zamolskį Amerikoje ir du brolius ir dvi sesutes Lietuvoje.

Lai buna lengva Tau, mieles drauge, išsėtis šios šalies žemelėje, o likusiai moteriai, dukrelei, suneliams ir visiems giminėms SLA 168 kuopa reikią didžiausią užuojautą ir susiramimą šioje liudėsio varlandoje.

J. Pocius.

nuvežta į ligoninę, kur padaryta sunki operacija. Del tos priežasties ji negalėjo palydėti savo mylimą vyrą į amžinąjį namą.

Velionis I. Zamolskis gimęs Lietuvoje, Telsių apskrityje, Varnių parapijoje. Sauslių kaime.

Dideliame nuludime paliko savo mylimą moterį, vieną dukrelę ir penkis sūnus — visi dar jaunų metų. Taipgi paliko vieną brolių K. Zamolskį Amerikoje ir du brolius ir dvi sesutes Lietuvoje.

Lai buna lengva Tau, mieles drauge, išsėtis šios šalies žemelėje, o likusiai moteriai, dukrelei, suneliams ir visiems giminėms SLA 168 kuopa reikią didžiausią užuojautą ir susiramimą šioje liudėsio varlandoje.

J. Pocius.

## PERSIKĖLUSIŲ Į NEPRARASTINĄ APDRAUDĄ SLA NARIŲ SĄRAŠAS

### Konversijos Daviniai

Kuo-	Vardas ir	14	14
pa	apdraudos Nr.	V. Židžūnas, 23319	A. Grigienė, 18368
230	J. Krusinskas, 11454	14	E. Grigutė-Klimienė, 38325
230	J. Snarunas, 20491	14	A. Gervienė, 18399
230	G. Frank, 58077	14	K. Nemanius, 49574
230	S. Andriusis, 29178	14	K. Degutis, 42325
230	J. Skarmulis, 63063	20	P. Bekeris, 1299
230	A. Antanaitis, 54925	20	M. Bekerienė, 1291
230	V. Marcinkėvičius, 20487	23	L. J. Chalkowsky, 58121
230	K. Franka, 18772	23	K. Vitkauskas, 1431
230	M. Frankienė, 51655	23	J. Bubnis, 53517
247	O. Plekaitienė, 20655	23	I. Stanulienė, 39858
250	J. Jallauskas, 36059	23	V. Alecnavičius, 39859
250	J. Januškaitis, 53492	23	S. Stanulis, 42823
250	D. Klunga, 46929	23	P. Vaitiekutis, 38268
250	A. Jablonskis, 40733	28	J. Razuasienė, 7858
250	J. Gražulis, 32394	28	M. Lazauskis, 18539
250	A. Gražulienė, 27210	28	M. Lačaitienė, 35467
260	J. Sinkevičienė, 33077	28	O. Stankevičienė, 49585
260	R. Račaitis, 47511	28	K. Stankevičius, 18187
266	E. Bogužas, 26878	29	A. Aponaitis, 1719
266	J. Aimonas, 33321	29	P. Kantautas, 38551
266	J. Aliminas, 50860	30	M. Ratkevičienė, 46658
266	J. Alimanius, 45381	30	J. Sugžda, 47916
266	A. Caley, 49223	30	P. Ratkėlis, 48508
273	L. Krivščius, 56131	30	O. Lačinskas, 28261
275	V. Kavalauskienė, 46862	30	L. Savičkas, 32840
275	B. Kavalauskas, 57079	30	J. Stepanauskas, 27911
275	E. Slažienė, 56782	30	J. Margis, 41294
275	A. Stažas, 23326	34	I. Kadziuskauskas, 38082
275	K. Mularskienė, 36377	34	J. Miliauskas, 47743
275	E. Feiferienė, 54107	36	P. Vaidat, 54263
275	M. Feiferis, 36913	37	J. Laurinskas, 29005
275	A. Šilis, 42816	36	P. Jurijonas, 28459
275	V. Brazielis, 45641	36	A. Jurijonienė, 35691
275	S. Stankevičius, 45278	36	F. Lenzbergas, 35959
275	A. Bartasius, 54993	36	V. Gapsis, 39120
275	J. Andriuskevičius, 49502	36	Dr. J. Kulis, 6842
275	D. Terestienė, 53922	38	V. Balvočius, 43405
275	B. Kasparevičienė, 51238	40	A. Marčiulaitis, 55870
275	K. Vaiveris, 48753	40	B. Bernotaitis, 23563
275	A. Poderis, 46287	41	K. Arbačiauskienė, 32420
275	V. Pečiokaitė, 58304	42	M. Vaitiekaitienė, 4220
275	P. Pečiokas, 53621	42	E. Sakalauskienė, 56581
275	O. Pečiokaitė, 41850	43	K. Urbonavičius, 5057
275	P. Pečiokas, 7994	43	A. Pavidis, 54489
275	S. Jučienė, 30911	43	H. Simanavičienė, 58724
278	M. Wilmonis, 56735	43	O. Valančiūtė, 53422
278	P. Wilmonis, 40349	50	J. Jusbanas, 33268
278	G. Krakauskas, 28143	50	V. Klilkunas, 50305
278	M. Mayok, 56968	50	K. Klilkunienė, 39766
278	A. Naumer, 50711	50	K. Gudauskienė, 51569
278	L. Buta, 34275	51	J. Gudauskas, 58528
278	J. Lukošius, 31165	55	J. Girėdienė, 53933
278	J. Brankis, 40678	55	J. Vilutis, 32077
278	M. Kumpauskas, 28142	56	J. Katienas, 58170
284	P. Misiūnienė, 37684	57	M. Saurauskas, 41358
284	J. Misiūnas, 18298	57	K. Katinais, 41341
284	P. Rimkienė, 56632	57	M. Cepulionis, 34488
284	L. Bičkus, 46292	57	J. Vaškevičienė, 54045
256	P. Paulauskienė, 47870	57	M. Ramanauskas, 38407
304	S. Dambrauskienė, 50216	57	A. Karsockas, 48710
311	K. Vengraitis, 32314	57	O. Valukevičienė, 52234
311	M. Radžiūnienė, 41578	57	M. Grabauskas, 26662
311	A. Radžiūnas, 30171	57	V. Šlora, 32444
318	A. Daniėlius, 50547	57	V. Kavalauskas, 28639
318	K. Sarafinienė-Nedveckas, 48671	57	V. Sanda, 48336
318	J. Nevis, 38842	57	J. Valčiūtė, 41361
318	J. Patašius, 52606	57	O. Silarskienė, 52055
318	J. Patinskas, 55088	57	K. Džaugis, 41351
318	O. Rudnickienė, 31532	57	U. Barišienė, 47058
318	J. Dabrila, 53754	57	O. Zinklūtė, 52725
318	O. Juozūnienė, 32104	57	A. Mikėnas, 51577
318	P. J. Juozanas, 24507	57	A. Mikėnienė, 57128
318	V. Dabrilienė, 57644	57	A. Karpavičius, 41360
318	O. Brazinskienė, 50544	57	O. Kulcerienė, 51391
332	Pr. Narbuta, 57348	57	J. Kulceris, 34945
347	A. Urnikis, 82755	57	O. Glavelienė, 852
352	J. P. Kutys, 40705	60	St. Naudžius, 48722
352	J. Vaitkus, 26213	64	K. Svarcas, 55180
352	O. Vaitkienė, 38707	64	V. Dutkevičius, 26069
352	V. Latušinskas, 50421	86	A. Krasiuskienė, 51170
352	J. Galeckas, 37059	86	J. Petrikis, 45204
352	B. Kasper, 38367	86	St. Petrikis, 41400
352	M. Papatijienė-William 30165	87	St. Butkus, 37228
352	S. Kebaitienė, 35055	87	E. Gražienė, 38200
352	J. Stanulienė, 38368	88	M. Tomaitienė, 37083
352	J. Jaslukevičius-Jaseck, 38818	88	O. Židienė, 31420
2	V. Gillis, 54479	88	J. Žilckis, 29810
2	St. Borkovičius, 43595	88	P. Gaurilevičius, 39036
12	V. Zadelka, 54305	88	A. Garsky, 31927
13	P. Riantienė, 54365	88	O. Simkėnė, 35255
13	O. Kulbičiūtė, 41260	88	St. Bulkauskienė, 38096
13	K. Kulbičkus, 19224	88	M. Kurelaitytė, 50699
13	St. Ališauskas, 56822	88	P. Bulkauskas, 32241
14	K. Dedulionienė, 52396	95	J. Natušis, 28557
14	J. Griparavičienė, 80684	95	E. Krivščionienė, 39315
		95	I. Kuzas, 49223

SLA sekretorius

# Amerikos Lietuvių Veikla

## SLA Prezidentas Lankėsi Centre

Sios savaitės pirmadienį, antradienį ir trečiadienį darbuotojai SLA Centro raštinėje Susivienijimo prezidentas W. F. Laukaitis. Su SLA sekretorium M. J. Viniku aptarė daug organizacijos reikalų, kurių tarpe yra iškilęs ir vienas kitas gyvybinis svarbos reikalas. Tokių reikalų susirašinėjimais ar pasikalbėjimais telefonu neįmanoma aptarti.

Ta pačia proga prezidentas Laukaitis ir sekretorius Vinikas su Centro tarnautojais bendrai aptarė ir tokius Susivienijimo reikalus, kaip pagyvinimas veiklos SLA Vajaus fronte, kuomet vasara baigiasi ir rudens sezono darbų artinasi. Pagyvinimas agitacijos Emigrantų Fondo reikalais. Tremtinių prašymai pagalbos kasdien didėja, o Emigrantų Fondui pinigų palyginamai per mažai įplaukia, kad būtų galima visus Lietuvos tremtinių prašymus patenkinti. Todėl buvo tariamasi ir ieškoma galimybių Emigrantų Fondo pajamoms padidinti.

Tuose pasitarimuose prieita išvada, kad reikia raginti S. L. A. veikėjus kiek galima daugiau susidomėti paties S. L. A. darbais ir daugiau padirbėti paties Susivienijimo užnamų įvykinimui.

## Brooklyn, N. Y.

### Harmonijos Merginų Ansamblio Rengia Gražų Koncertą

SLA narė Violeta Tamkiūtė-Pranckienė ir jos Harmonijos Merginų Ansambliu rengia gražų koncertą su šokiais sekmedienyje, rugsėjo 28 dieną, Lietuvių Amerikos Piličių Klube, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Šokiais gros Jono Navicko Nakties Pelėdų orkestras. Pradės 5:30 val. po pietų.

Apart Harmonijos Merginų Ansamblio, prapame dalyvauja Operetės Choro vyrų grupė, todėl programos bus dar įdomesnės ir visi atsilankiusieji bus pilnai patenkinti.

SLA narė Violeta Tamkiūtė-Pranckienė vadovauja ant Harmonijos Merginų Ansamblio yra atsilygėjęs net ir kitose kolonijose savo gražiu dainavimu. Po sekmingo maršrutu Wilkes Barre, Pittstone, Scranton ir Philadelphia, Pa. ir Connecticut valstijose ir kt., dabar tas garsusis ansambliu rengia koncertą vietiniams lietuviams, kad jie galėtų pasiklausyti gražių dainų, o po programos smagiai pasišokti. Taigi visi lietuviai ir lietuvių tės kviečiami atsilankyti į šį rengiamą gražų Harmonijos Merginų koncertą, o tuomi priduosite daugiau energijos toms jaunoms menininkėms toje srityje darbuotis ir toliaus.

Koresp.

## Lietuviams Paskirtos Trys Dienos Aukoms Rinkti ("Tag Days")

Šiomis dienomis aš gavau laišką nuo New Yorko Komiteto aukoms rinkti. Tas komitetas savo laiške sako, kad yra gautas leidimas iš New Yorko miesto valdžios lietuviams aukas gatyvėse rinkti 3 dienas, tai yra spalio 2, 3 ir 4 dienomis, šiais metais. Komitetas kviečia visus geros valios lietuvius, lietuviutes ir organizacijas aukų rinkime jam pagelbėti, nes tai yra didelis ir sunkus darbas.

Toliau komitetas savo laiške kviečia atsilankyti į susirinkimą rugsėjo 10 dieną, 8 val. vakare, Apreiškimo Parapijos salėje, North 5-th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y., aptarimui su rinkliava susijusių reikalų.

Beje, komitete matosi ir S. L. A. narių, o aukų rinkimo dienoje jų skaičius bus didelis, todėl būtų labai gražu, kad iš surinktų aukų tam tikra proporcinė dalis būtų skiriama SLA Emigrantų Fondui, kuris taipgi yra labdaringa įstaiga ir rupinasi išvietintais lietuviams sulig savo geriausios išgalės.

Koresp.

## Našlaičiams Vakariene Rugsėjo 14 Dieną

BALF skyriui vadovaujant, Apreiškimo parapijos draugijos rugsėjo 14 dieną ruošia lietuviams našlaičiams paremti vakariene.

Vakariene įvyks Apreiškimo parapijos salėje, No. 5-th ir Havemeyer Sts., Brooklyne. Pradžia 6 val. vakare. Bilietas \$2.50.

Rengėjai kviečia visus lietuvių našlaičių draugus paremti šią vakariene savo atsilankymu arba auka. Jos tikslas labai gražus, tad tikimasi ir gražios paramos.

### Rengėjai.

#### Namų Savininkams

Didžiojo New Yorko lietuvių savininkų organizacijos labai svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 12 d., 8 val. vakare, Logan Inn (Mikalausko-Jankaus) salėje, 3296 Atlantic Ave., prie Logan St., Brooklyn, N. Y.

Siame susirinkime bus plačiai išaiškinti naujo OPA ir vietinės valdžios vėliausiai praversti patvarkymai namų savininkų dėmesin. Yra pakviestas kalbėtojas (svetimtautis), kuris neseniai yra buvęs Lietuvoje, taigi turėsime progos kvi sužinoti ir iš dabartinio Lietuvos gyvenimo.

Minėtame susirinkime bus galima įsigyti bilietai liet. namų savininkų metinei vakarienei, kuri įvyks spalio mėn. 25 dieną.

Namų savininkai, /nariai ir norintieji prisidėti prie organizuoto veikimo namų savininkų naudai, yra kviečiami atsilankyti į minėtą susirinkimą. Valdyba.

#### Naujas Radio Programo Laikas

Lietuvių Radio Draugijos programos perkelta iš ketvirtadienio į šeštadienį. Iki šiol budavo ketvirtadieniais nuo 7:30 iki 8 val. vakare iš stoties WWRL. Dabar, pradėdamas šeštadienį, rugsėjo 6 dieną, Lietuvių Radio Draugijos programos bus girdimas iš tos pačios stoties WWRL šeštadieniais nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

Pasižymėkite naują Lietuvių Radio programą laiką. Tai šeštadieniais nuo 2 iki 2:30 val. iš WWRL (1600) kc. Klausykite seniausio Brooklyne radio programo, kuris yra vedamas žinomo visuomenės veikėjo J. Ginkaus.

Praneša V. Ubara ir A. Jezavitais.

## Lowell, Mass.

### Mirė Veronika Čepaitienė

Šiomis dienomis mirė Veronika Čepaitienė. Tai visoje Lowellio apylinkėje pažystamų biznierių p. Andrušaičių marmytė. Nors faktinai velionė Čepaitienė paeina iš Maine valstijos, bet paskutiniu metu gyveno Lowellly. Malonu priminti, kad Čepaičių šeima gražiai išauklėta lietuviškoje dvasioje. Už tai visas kreditas priklauso velionei Čepaitienei, kuri gražiai išauklėjo visą šeimyną — viso 6 vaikus. Visi vaikai baigė aukštesnes mokyklas ir užima atsakingas vietas. Sunus Stasys Čepaitis, baigęs inžinerijos mokyklą ir dirba New Yorke. Duktė Elzbieta baigus komercijos mokyklą ir turi atsakingą darbą. Kiti sunai Jonas ir Pranas turi gerus išsilavinimus ir užima gerus darbus. Duktė Julė vedus su B. Andrušaičiu, daug

darbuojasi Lowellio lietuvių kolonijoje.

Velionė Veronika Čepaitienė prigulėjo prie daug lietuviškų organizacijų ir visur buvo labai gerbiama. Darbuosi labai daug dėl lietuvių pagėgėlių Vokietijoje.

Velionė Amerikoje išgyveno 43 metus. Iš Lietuvos paėjo iš Kazilionių miestelio, Šiaulių apskr. Palaidota iš šv. Juozapo lietuvių bažnyčios su gedulingomis pamaldomis.

### Vyt. Ramanaukas.

DLK Vytauto Klubo nariai reikią gilią užuojautą p. J. Andrušaitienei, J. Čepaičiui, S. Čepaičiui ir E. Čepaitytei jų liudėsio valandoje.

## Prašo Atsilyginti

Lietuvių Balso Administracija Romoje, prašo Gerb. Tautiečius atsilyginti už prieš metus jiems pasiųstą P. Babicko knygą "Toli nuo Tėvynės".

Kadangi knyga buvo išleista skolintais pinigais, o iki šiam laikui daug kas už ją dar neatsilygino, tai autoriui susidarė nemaži nuostoliai. Tie kurie gavę knygą nenorį jos įsigyti, yra prašomi ją grąžinti adresu: Petras Babickas, c Espana 871, Buenos Aires, Argentina.

Norintieji ją pasilikti sau, yra prašomi pinigų siųsti Kazizui Lozoraičiui, Via Barnaba Oriani 87, Rome, Italy.

### "Lietuvių Balso" Administracija.

## Užuojautos Laiškas

Didžiai Gerbiamas Redaktorai:

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos vardu, kaip jos pirmininkas, reiškiu Tėvynės redakcijai nuoširdžią užuojautą dėl jos redaktoriaus Pr. Bajoro mirties.

A. Merkelis, Liet. Žurn. S-gos pirm.

## Kuopų Susirinkimai

Hartford, Conn. — Pranešu SLA 124 kuopos nariams, kad sekantis SLA 124 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 14 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Klubo švetainėje, 227 Lawrence St. Visi nariai atsilankykite ir užsimokėkite duokles, nes spalio mėnesyje susirinkimo nebus todėl, kad spalio 12 dieną ALT. Sandara rengia pikniką, kurio pusė pelno skiriama šalpos reikalams. Taigi sekantis SLA 124 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 9 dieną, todėl užsimokėkite duokles, kad neliktumet suspenduotais, o atsitikus nelaimi nebūtų nemalonomų.

Taipgi nepamirškite labdaringo pikniko, kuris įvyks spalio 12 dieną, Lietuvių Parke, ant Glasbury kelio, East Hartford, Conn.

Malonėkite dalyvauti aukščia paminėtame susirinkime ir piknike.

B. Vedeikis, SLA 124 kp. fin. sekr.

Barbora Klimienė, iš Smukučių kaimo, Jurbarko valsčiaus. Raseinių apskr. dabar gyvenanti Vokietijoje, paieško Amerikoje gyvenančių giminių Marcelės Ambrozaitienės-Juknytės, ir Monikos Romikrienės-Čiupytės. Prašomos atsibaukti jos pačios ar apie jas žinančių pranešti šiuo adresu: J. Gulbinienė, 3130 W. 42 Street, Chicago, Illinois.

## Paieškojimai

Giminių Europoje ieškomi šie asmenys:

Amantas Karolis, iš Druobiškėlių kaimo, Šakių vals. ir " apskr. Kanadon atvykęs apie 1929 m. Antanaitis Pranas ir jo žmona Marijona Babuštė; sunys: Valentinas ir Pranas, duktė Ona. Kilę iš Meiščių kaimo, Kudirkos Naumiesčio valsčiaus, Kanadon atvykę apie 1927-28 metus.

Bakučionytė Konstancija. Išteklėjusios pavardė nežinoma. Kilus iš Sargelių kaimo, Pabaisko valsė, Ukmergės apskr. Kanadon atvykus 1927-1930 metais.

Dainius Antanas, iš Kegrių kaimo, Vieksnių valsė, Mažeikių apskr. Spėjama gyv. Argentinoje. Eidukevičius (Eidukas) Boleslovas, iš Vorenių kaimo, Pašvitinio valsė, Šiaulių apskr. Hirsch Adolfas, iš Uguirinių dv. Ludvinavo valsė, Mariampolės apskr.

Jokubauskas Adomas, iš Šiaulių m., ir jo žmona Olga Čepskaitė. Jauga Vincas ir jo brolis iš Bilioniškių kaimo, Papilės valsė, Šiaulių apskr.

Petravičius Pranas, sun. Prano iš Plioriškių kaimo, Sintautų vals. Šakių apskr.

Pundzius Juozas, sun. Jono, iš Babunų kaimo, Tirkšlių vals., Mažeikių apskr. Gyv. J. A. V.

Strolis Domininkas ir Juozas, iš Levaniškių kaimo, Raguvos vals., Panevėžio apskr.

Škeris Petras (ar Pranas?) iš Krakių vals., Kedainių apskr. Venskaitis Mykolas, iš Turiškių kaimo, Šunskų vals., Mariampolės apskr. Kanadon atvykęs apie 1925-1927 metus. Juozas Beinoravičius (sunus Adomo ir Petronėlės Valaitės), iš Troškučių kaimo, Tirkšlių vals., Mažeikių apskr., prašo atsiliepti savo gimines, gyv. J. A. V. ar Kanadoje. Ieškomeji arba apie juos žinanantieji, maloniai prašomi kreiptis šiuo adresu:

Salomėja Pundzius, 21 Rosemount Avenue, Toronto 10, Ont., Canada.

Ieškomas Juozas Muslinauskas, kilęs iš Vilkaviškio apskr. Alvito parapijos. Prašu Tamstos atsiliepti arba kiti žinantieji jo adresą prašu man pranešti šiuo adresu: Joseph Darran, 1505 Penn Avenue, Springfield, Illinois, nes turiu pranešti svarbių žinių, gautų iš giminių.

## 14 šimtų 14

Įvairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitėte, tai reikalaukite. Kaina \$1.50.

Kita maža dainų knygelė, kaina 50 centų.

Reikalaudami kreipkitės: JUOZAS RATKUS, 901 S. W. 27-th Ave., Miami 35, Florida.

# SLA Pagelbos Ranka

## Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Išdinkno Pasirašymui Rugsėjo 30 Dieną, 1947 Metų

Išmokėtos pomirtinės	Išmokėtos ligoje pašalpos
PETRAS PAULAVIČIUS, 13 kp., Minersville, Pa., gimęs birželio 29 d., 1892 m., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė kovo 1 d., 1941 m., mirė liepos 4 d., 1947 m. nuo coronary occlusion. Velionio pusbroliai, Jonui Tuciniui, pomirtinės išmokėta \$150.00	VIŠO \$900.00 Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$99,321.66
MIKAS SWINGLE, 152 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs liepos 22 d., 1891 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 1 d., 1936 m., mirė liepos 23 d., 1947 m. plaučių uždegimu. Velionio seserei, Magdei Seliokienei, pomirtinės išmokėta \$150.00	MARĖ BARKAUSKIENE, 241 kp., Kulpmont, Pa., gimęs gruod. 8 d., 1887 m., Kalvarijos apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugs. 1 d., 1928 m., mirė rugp. 15 d., 1947 m. kepenų liga. Velionės vyrui, Broniui Barkauskui, pomirtinės išmokėta \$600.00
P. BARANAUSKAS, 6 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 1 savaitę \$9.00	P. MARTUSEVICIUS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 22 s. ir 1 d. \$205.00
H. TURNER, 16 kp., Harrisburg, Ill. Sirgo 21 s. \$198.00	J. SUBACIUS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 2 s. ir 1 d. \$26.00
S. KURKUNAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 24 s. \$216.00	O. BALTRUSAITIENE, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 4 s. \$36.00
J. KRIZENAUSKAS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 4 s. ir 3 d. \$40.50	A. DALLE, 126 kp., New York, N. Y. Sirgo 13 s. ir 4 d. \$134.00
P. SLEKAITIS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 4 s. ir 1 d. \$25.00	T. ZELENIKIENE, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 8 s. ir 1 d. \$45.00
H. SHADES, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 16 s. ir 4 d. \$86.00	A. MARDOSIENE, 215 kp., Hamilton, N. Y. Sirgo 11 s. ir 2 d. \$68.00
J. VIARTARIS, 246 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 1 s. ir 3 d. \$18.00	A. SVEGZDA, 272 kp., Amsterdam, N. Y. Sirgo 8 s. \$48.00
J. NORVAISAS, 273 kp., Hammond, Ind. Sirgo 7 s. ir 1 d. \$64.50	A. DIEDELAITIS, 290 kp., St. Clair, Pa. Sirgo 7 s. \$42.00
E. VASILIAUSKIENE, 327 kp., Bioknell, Ind. Sirgo 20 s. ir 5 d. \$98.50	W. SISKOSKY, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 5 s. ir 2 d. \$48.00
J. GOVANS, 371 kp., Cambridge, Mass. Sirgo 3 s. ir 3 d. \$21.00	

Viso \$1,448.50  
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$41,256.50

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

## JUOZAS STALINAS

arba

### Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kuklystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, vietų ir vardų nurodymais.

Brošiūra didelio formato, raudonais kaip kraujas viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 centai. Gaunama "KELEIVIO" knygyne:

## KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

**STANLEY INSURANCE SERVICE**  
INCORPORATED  
GENERAL INSURANCE  
209 East Fayette Street, Baltimore 2, Md.  
TELEFONAS: FLAZA 3700

**JOHN NAGHTEN & CO.**  
ESTABLISHED 1863, INSURANCE  
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

MESSAGE

Am sending you a few photos to show what we're doing to meet the demands for new telephones

Kas mėnesis daugiau ir daugiau įrengimų įdedama tarnybai. Mes dirbame sunkiai išdirbimui ir įdėjimui junginių ir vielų reikalingu greitai išpildyti užsakymus. Štai kitas junginių aparatas yra įkeliamas per langą į vieną mūsų centralinių ofisų.

Net ir po to, kai junginių aparatas yra padirbtas ir atvežtas, dar vis yra didelis darbas jį įdėti. Kaip galite matyti iš paveikslų, tai yra komplikotas darbas, Kiekvienas kavalkėlis telefono aparato turi būti pritaikytas esančiuose įrengimuose. Todėl ir užima laiką kol išpildom visus užsakymus.

Įjungimas labai reikalingu naujų vielų yra kitas laiką naudojančias darbas—bet mes einame pirmyn rekordiniu greitumu.

Tuo tarpu mes tikrai įvertiname kantrybę ir padėties supratimą tūkstančių laukiančių žmonių. Atsargus ir korektingas visų aplikacijų rekordas palaikomas ir kiekviena jų bus išpildyta kaip greičiausia galima pagal teisingą cilingumą.

# New York Telephone Company